

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία και Ιστορία της Τέχνης»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α6 **ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ**

Περιεχόμενα

Κατεύθυνση: Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία	4
Χειμερινό Εξάμηνο	4
«Επανάστασεις» και «Εξεγέρσεις» στον ελληνο-βενετικό κόσμο (13ος-18ος αι.): μύθος, πραγματικότητες, ιστοριογραφικές προσεγγίσεις	4
<i>Archivio Veneto, Εώα και Εσπέρια, Frankokratia: A Journal for the Study of Greek Lands under Latin Rule, Κερκυραϊκά Χρονικά, Κρητικά Χρονικά, Studi Veneziani, Θησαυρίσματα</i>	8
Από τις οθωμανικές αγορές στα χρηματιστήρια της Ευρώπης. Ιστορίες ελληνικής επιχειρηματικότητας και μετανάστευσης (16ος-19ος αιώνας)	9
Σχέσεις ανάμεσα στην ορθόδοξη εκκλησία και την οθωμανική διοίκηση	15
Οι ιδεολογικές περιπέτειες των εννοιών Βυζαντινό, Μεταβυζαντινό, Νεοελληνικό, Λαογραφικό στην ιστοριογραφία και τις μουσειακές συλλογές από τον Κωνσταντίνο Παπαρρηγόπουλο στον Αντώνη Μπενάκη	19
Εαρινό Εξάμηνο	23
Η Ελλάδα και το ευρωπαϊκό σύστημα συμμαχιών 1870-1914	23
Ιστοριογραφία και κοινωνική θεωρία: ένας χρήσιμος διάλογος για την ιστορική έρευνα	27
Ο ελληνικός μεσοπόλεμος (1922-1940): κοινωνία και πολιτικοί θεσμοί	30
Παγκοσμιοποίηση, μεταβιομηχανική εποχή, η νέα διεθνής συνεργασία και η Ελλάδα, 1965-1982	34
Κινητικότητα και μετακινήσεις στον ελληνικό χώρο, 18ος–20ός αιώνας	38
Ζητήματα ιστοριογραφίας και μεθοδολογίας του Νέου Ελληνισμού	42
Κατεύθυνση: Ευρωπαϊκή Ιστορία	45
Χειμερινό Εξάμηνο	45
Η μεσαιωνική Ευρώπη μέσα από την ανάπτυξη των αστικών δικτύων Β' :	
Ιστοριογραφικές προσεγγίσεις και σύγχρονες πηγές	45
Η Βρετανία κατά τη βικτωριανή περίοδο	49
Εαρινό Εξάμηνο	55
Αστικές τάξεις και μεσαία στρώματα στη νεότερη και σύγχρονη Ευρώπη	55
Λατινικές ηγεμονίες στην ανατολική Μεσόγειο. Πολιτική, οργάνωση, οικονομία (12ος - 17ος αιώνας)	59
Κατεύθυνση: Ιστορία της Τέχνης	62
Χειμερινό Εξάμηνο	62
Μιλάνο: ο κόσμος του Leonardo da Vinci	62
Ζητήματα Εικαστικών Τεχνών στην Ελλάδα σήμερα	65
Εαρινό Εξάμηνο	68
Αποπλάνηση και βία στον κόσμο της Artemisia Gentileschi	68
Κατεύθυνση: και για τις τρεις κατευθύνσεις του ΠΜΣ	72
Εαρινό Εξάμηνο	72
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ)	72

Κατεύθυνση: Νεότερη και Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία

Χειμερινό Εξάμηνο

«Επαναστάσεις» και «Εξεγέρσεις» στον ελληνο-βενετικό κόσμο (13ος-18ος αι.): μύθος, πραγματικότητες, ιστοριογραφικές προσεγγίσεις

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	«ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΙΣ» ΚΑΙ «ΕΞΕΓΕΡΣΕΙΣ» ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΒΕΝΕΤΙΚΟ ΚΟΣΜΟ (13ος-18ος αι.): ΜΥΘΟΣ, ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ, ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3 ΩΡΕΣ	15 ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH976/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none">
• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
--

- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να:

- να γνωρίζουν σε βάθος εξειδικευμένες θεματικές της περιόδου της βενετικής κυριαρχίας στον ελληνικό χώρο (1204-1797), στο πλαίσιο της ιστορίας του Νέου Ελληνισμού αλλά και της βενετικής και ευρύτερα της ευρωπαϊκής ιστορίας
  - έχουν εξοικειωθεί τόσο με τις πηγές (αρχαιακές και άλλες) όσο και με τη βιβλιογραφία της περιόδου
  - έχουν κατανοήσει σύγχρονες ερευνητικές προσεγγίσεις για την ιστορικότητα και τη θεωρία του «επαναστατικού φαινομένου»
  - έχουν δοκιμάσει την κριτική ικανότητα και τις δυνατότητές τους στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου
  - έχουν κατακτήσει τη μεθοδολογία και τις τεχνικές συγγραφής μιας ιστορικής μελέτης
- έχουν ασκηθεί στην προφορική παρουσίαση μιας εργασίας με τη μορφή διάλεξης και ερωταπαντήσεων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- **Αυτόνομη εργασία**
- **Ομαδική εργασία**
- **Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών**
- **Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής**
- **Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης**

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα μελετώνται περιπτώσεις επαναστατικών κινήσεων που σημειώθηκαν στην ύπαιθρο και στις πόλεις της ελληνοβενετικής Ανατολής, από τον 13ο έως και τον 18ο αιώνα, καθώς επίσης η ανάμιξη της Βενετίας και των ελληνορθόδοξων υπηκόων της σε επαναστατικές κινήσεις στον υπό τους Οθωμανούς ελληνικό χώρο. Εξετάζονται η εξέλιξη και τα ιδιαίτερα γνωρίσματα των υπό μελέτη γεγονότων στα ιστορικά τους συμφραζόμενα και σε συνδυασμό με ανάλογα ευρωπαϊκά φαινόμενα. Παράλληλα, παρουσιάζονται η πρόσληψη και η ερμηνεία τους από τη νεότερη ιστοριογραφία και επιχειρείται η τυπολογική ένταξή τους στις μορφές του επαναστατικού φαινομένου, σύμφωνα με σύγχρονες θεωρητικές, διεπιστημονικές προσεγγίσεις.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

- Παρουσίαση της θεματικής του μαθήματος – Η θεωρία του «επαναστατικού φαινομένου»
- Κατανομή εργασιών.
- Ιστορία της Βενετίας.
- Ιστορία των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών .
- Ιστοριογραφία και πρόσληψη της περιόδου της βενετοκρατίας στον ελληνικό χώρο.
- Οι πρωτογενείς πηγές (αρχειακές και άλλες) της ιστορίας των βενετοκρατούμενων ελληνικών περιοχών – Εισαγωγή στην Παλαιογραφία και άσκηση επί εγγράφων της περιόδου
- Συγγραφή εργασίας και η τεχνική των παραπομπών.

II. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

- Επαναστατικές κινήσεις επιφανών οικογενειών κατά της Βενετίας στην Κρήτη (13ος αι.).
- Επαναστατικές κινήσεις κατά της Βενετίας στην Κρήτη (πρώτο μισό 14ου αι.) – Η αποστασία του Αγίου Τίτου (1363-1364).
- Κοινωνικές συγκρούσεις στις πόλεις: Το «Ρεμπελιό των Ποπολάρων» στη Ζάκυνθο (1628).
- Κοινωνικές συγκρούσεις στις πόλεις: Ευγενείς, πολίτες και ποπολάροι στην Κρήτη, την Κέρκυρα, την Πελοπόννησο (16ος-18ος αι.).
- Αγροτικές ταραχές και εξεγέρσεις στην Κρήτη.
- Αγροτικές ταραχές και εξεγέρσεις στα Ιόνια Νησιά.
- Ταραχές και εξεγερτικές κινήσεις στην Κύπρο – Η κίνηση του Ιακώβου Διασσωρινού (1562/3).
- Συγκρούσεις οικογενειών και οικογενειακών δικτύων στην Κρήτη και στα Ιόνια Νησιά.
- Εβραίοι, Χριστιανοί και ο ρόλος της Βενετίας: Συμβίωση, διώξεις, ταραχές, καταστολή στις βενετοκρατούμενες ελληνικές περιοχές.
- Βενετία και επαναστατικές κινήσεις Ελλήνων στον υπό τους Οθωμανούς ελληνικό χώρο (15ος-18ος αι.).
- Τα Ιόνια Νησιά σε μετάβαση: ιδέες, εσωτερικές συγκρούσεις, συμμετοχή σε επαναστατικές κινήσεις και η λήξη της βενετικής κυριαρχίας (β' μισό 18ου αι.).

III. ΣΥΝΟΨΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ – ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

IV. ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ ΜΕ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΠΡΟΣΚΕΚΛΗΜΕΝΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ – ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση και την Επικοινωνία με τους φοιτητές.	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις – Παρουσιάσεις εργασιών</p>	<p>39</p>
	<p>Εκπαιδευτική Επίσκεψη</p>	<p>11</p>
<p>Συνεργασία με τη διδάσκουσα</p>	<p>30</p>	

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας	75
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	120
	Συγγραφή εργασίας	100
	Σύνολο Μαθήματος	375
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα Αξιολόγησης : Ελληνική. • Μέθοδος Αξιολόγησης : <p>Οι φοιτητές του μαθήματος αξιολογούνται στο τέλος του εξαμήνου με βάση την ατομική εργασία που έχουν υποβάλει.</p> <p>Στην εργασία πρέπει να αποδεικνύονται η ικανότητα του φοιτητή στον χειρισμό της επιστημονικής μεθόδου, στον εντοπισμό ζητημάτων που ενδιαφέρουν ερευνητικά και στην κριτική τοποθέτηση απέναντι στο εξεταζόμενο θέμα, καθώς και η τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.</p> <p>Επιπλέον, για την αξιολόγηση του φοιτητή συνυπολογίζονται η προφορική παρουσίαση της εργασίας του κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και η ενεργή συμμετοχή του στην όλη εκπαιδευτική διαδικασία καθώς και η επίδοσή του στην τελική άσκηση επί του μαθήματος.</p> <p>Τα κριτήρια αυτά αναγράφονται στην ιστοσελίδα του μαθήματος και παρουσιάζονται προφορικά από τη διδάσκουσα στο μάθημα.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>Αρβανιτάκης, Δημήτρης, «Οι ποπολάροι απειλούν Σικελικούς Εσπερινούς. Κέρκυρα 1633-1644», <i>Εύα και Εσπέρια</i> 4 (1999-2000), 94-132.</p> <p>Αρβανιτάκης, Δημήτρης Δ., <i>Κοινωνικές αντιθέσεις στην πόλη της Ζακύνθου. Το Ρεμπελιό των Ποπολάρων (1628)</i>, Αθήνα 2001.</p> <p>Cohn, Samuel K. Jr., <i>Lust for Liberty. The Politics of Social Revolt in Medieval Europe, 1200-1425. Italy, France, and Flandres</i>, Cambridge, Massachusetts, and London, England 2006.</p> <p>Γιαννόπουλος, Ι. Γ., <i>Η Κρήτη κατά τον τέταρτο βενετοτουρκικό πόλεμο (1570-1571)</i>, Αθήνα 1978.</p> <p>Goldstone, Jack A., <i>Revolution and Rebellion in the Early Modern World</i>, Berkeley 1991.</p> <p>Χόμπσμπουαυμ, Έ., <i>Οι ληστές</i>, Φαίδρα Ζαμπαθά-Παγουλάτου (μετάφρ.), Αθήνα 1975.</p> <p>Καποδίστριας, Νίκος, <i>Στάσεις και μορφές αρχοντικής εξουσίας στη βενετική Ζάκυνθο. Η οικογένεια Μακρή και τα Ορλωφικά</i>, διδακτορική διατριβή, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2020.</p> <p>Κατσιαρδή-Hering, Όλγα, «Από τις εξεγέρσεις στις επαναστάσεις των χριστιανών υποτελών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη (περ. 1530 - 1821). Μια</p>
--

- απόπειρα τυπολογίας», στο Ανδρέας Κ. Λυμπεράτος (επιμ. ελληνικής έκδοσης), *Τα Βαλκάνια. Εκσυγχρονισμός, ταυτότητες, ιδέες. Συλλογή κειμένων προς τιμήν της καθηγήτριας Νάντιας Ντάνοβα*, Ηράκλειο 2014, σ. 575-618.
- Kramnick, I., "Reflections on Revolution: Definition and Explanation in recent scholarship", *History and Theory* 11 (1972), 26-63.
- Μαλτέζου, Χρύσα Α., «Η Κρήτη στη διάρκεια της περιόδου της βενετοκρατίας (1211- 1669)», στο Νικόλαος Μ. Παναγιωτάκης (επιστ. επιμέλεια), *Κρήτη. Ιστορία και Πολιτισμός*, τ. 2, Κρήτη 1988, σ. 105-161.
- McKee, Sally, "The Revolt of St Tito in Fourteenth-Century Venetian Crete: A Reassessment", *Mediterranean Historical Review* 9/2 (1994), 173-204.
- Παπαδία-Λάλα, Αναστασία, *Αγροτικές ταραχές και εξεγέρσεις στη βενετοκρατούμενη Κρήτη (1509-1528). Η «επανάσταση» του Γεωργίου ΓαδανολέουΛυσσογιώργη*, Αθήνα 1983.
- Παπαδία-Λάλα, Αναστασία, «Το επαναστατικό φαινόμενο στην ελληνοβενετική Ανατολή (1204-1797). Μύθοι και πραγματικότητες», στο Αναστασία Παπαδία Λάλα, Μαρία Δ. Ευθυμίου, Παρασκευάς Κονόρτας, Δημήτριος Μ. Κοντογεώργης, Κατερίνα Κωνσταντινίδου, Ίκαρος Μαντούβαλος, Βάσω Σειρηνίδου (επιστ. επιμέλεια), *Ο Νέος Ελληνισμός: οι κόσμοι του και ο Κόσμος. Αφιέρωμα στην Όλγα Κατσιαρδή-Hering*, Αθήνα 2021, σ. 91-106.
- Σβωρώνος, Νίκος, «Το νόημα και η τυπολογία των κρητικών επαναστάσεων του 13ου αιώνα», *Σύμμεικτα* 8 (1989), 1-14.
- Tilly, Charles, *Οι Ευρωπαϊκές Επανάστασεις, 1492-1992*, Κώστας Θεολόγου (μετάφρ.), Μαρία Αποστολοπούλου (επιμ.), Αθήνα 1998.
- Zagorin, Perez, *Rebels and Rulers, 1500-1660*, τ. 1-2, Cambridge 1982.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Archivio Veneto, Εώα και Εσπέρια, Frankokratia: A Journal for the Study of Greek Lands under Latin Rule, Κερκυραϊκά Χρονικά, Κρητικά Χρονικά, Studi Veneziani, Θησαυρίσματα.

Από τις οθωμανικές αγορές στα χρηματιστήρια της Ευρώπης. Ιστορίες ελληνικής επιχειρηματικότητας και μετανάστευσης (16ος- 19ος αιώνας)

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ. ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ (16ος-19ος ΑΙΩΝΑΣ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3 ΩΡΕΣ	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH389		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Μέσω του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Θα αποκτήσουν μια συνοπτική γνώση αναφορικά με το αντικείμενο και την οργάνωση των διεθνών επιχειρήσεων κατά την περίοδο ανάπτυξης του εμπορικού καπιταλισμού έως την περίοδο της πρώτης βιομηχανικής επανάστασης 2. Θα αντιληφθούν τα κίνητρα, τις αιτίες και τις αφορμές που οδήγησαν Έλληνες επιχειρηματίες, μεσαίας και μεγαλύτερης εμβέλειας, από τις οθωμανικές αγορές και τις βενετικές κτήσεις σε εμπορικές μητροπόλεις και λιμάνια της Μεσογείου και

της Ευρώπης

3. Θα τους δοθεί η δυνατότητα να τοποθετήσουν αναλυτικά την ελληνική επιχειρηματικότητα εντός της ιστορικής περιόδου ανάπτυξης του εμπορικού καπιταλισμού, κατά τη μετάβαση από την εποχή του μερκαντισμού στην εποχή του φιλελευθερισμού και κατά τη διάρκεια της πρώτης βιομηχανικής επανάστασης
4. Θα γνωρίσουν το αντικείμενο και την οργάνωση των ελληνικών επιχειρήσεων καθώς και τον τρόπο που η στρατηγική των Ελλήνων επιχειρηματιών συνδέθηκε με την εθνο-θρησκευτική ταυτότητα και αλληλεγγύη, την οικογενειακή οργάνωση και ιεραρχία, τις οικογενειακές σχέσεις, τον τρόπο ζωής και τη στρατηγική κοινωνικής ανέλιξης
5. Θα αντιληφθούν πώς η ανάπτυξη του εμπορίου και των επιχειρήσεων κατέστησε αναγκαία τη γεωγραφική κινητικότητα ενός σημαντικού τμήματος του ελληνικού πληθυσμού και οδήγησε στην ίδρυση εμπορικών παροικιών σε όλο τον κόσμο
6. Θα γνωρίσουν τις ιδεολογικές αναζητήσεις και στρατηγικές κοινωνικής ανέλιξης ορισμένων Ελλήνων επιχειρηματιών που εγκατέλειψαν τους τόπους προέλευσής τους και ξεκίνησαν μια καινούργια ζωή στη χώρα υποδοχής
7. Οι φοιτητές που θα παρακολουθήσουν τις διαλέξεις θα έχουν τη δυνατότητα να επαληθεύσουν και να αξιολογήσουν τα παραπάνω θέματα μέσω της μελέτης συγκεκριμένων περιπτώσεων Ελλήνων επιχειρηματιών που είχαν είτε μια επιτυχημένη είτε μια αποτυχημένη σταδιοδρομία κατά την περίοδο που εξετάζεται
8. Η παρουσίαση συγκεκριμένων περιπτώσεων θα τους εξοικειώσει με τις μεθόδους ανασύστασης της επαγγελματικής δραστηριότητας, της οικογενειακής και κοινωνικής ζωής των Ελλήνων επιχειρηματιών μέσω της μελέτης και διαχείρισης μιας πληθώρας, διαφορετικού τύπου και προέλευσης, αρχειακών πηγών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα χωρίζεται σε δύο ενότητες. Η πρώτη ενότητα περιλαμβάνει πέντε διαλέξεις και η δεύτερη οκτώ.

Οι πρώτες πέντε διαλέξεις θα περιλαμβάνουν

α) εισαγωγή στη θεωρία της επιχειρηματικότητας με αναφορά στις βασικές παραμέτρους οργάνωσης και στρατηγικής μιας επιχείρησης. Σύντομη παρουσίαση του διεθνούς οικονομικού/πολιτικού, κοινωνικού και ιδεολογικού περιβάλλοντος εντός του οποίου αναπτύχθηκε το διεθνές διαμετακομιστικό εμπόριο και οι οικονομικές συναλλαγές από τον 16^ο έως τον 19^ο. Ειδική αναφορά στην ιστορία των διεθνών επιχειρήσεων και μελέτη της δομής/οργάνωσης και στρατηγικής τους

β) επισκόπηση της διεθνούς και ελληνικής βιβλιογραφίας (1960-έως σήμερα) σχετικά με το αντικείμενο και την οργάνωση ελληνικών επιχειρήσεων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και τις βενετικές κτήσεις από τον 16^ο αιώνα έως τον 19^ο αιώνα

γ-δ) ελληνικές επιχειρήσεις και ελληνικές παροικίες στο εξωτερικό – το χρονοδιάγραμμα ίδρυσης και ανάπτυξης των ελληνικών επιχειρήσεων σε συνδυασμό με τη γεωγραφική εξάπλωσή τους στην Ευρώπη και τη Μεσόγειο

ε) οργάνωση και στρατηγική των ελληνικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό (εθνοτική αλληλεγγύη, οικογενειακές επιχειρήσεις και επιχειρηματικές οικογένειες, κοινωνικές σχέσεις, κοινωνικότητα)

Σε κάθε μία από τις επόμενες οκτώ διαλέξεις της δεύτερης ενότητας παρουσιάζεται μία ξεχωριστή περίπτωση Έλληνα επιχειρηματία που ξεκινώντας τη δραστηριότητά του από την Οθωμανική Αυτοκρατορία και τις βενετικές κτήσεις διαμόρφωσε ένα διεθνές δίκτυο συναλλαγών. Κάθε μία από τις επιχειρήσεις που εξετάζονται ιδρύθηκε και αναπτύχθηκε εντός μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, μεταξύ του 16^{ου} και του 19^{ου} αιώνα. Τόσο η ίδρυση όσο και ο κύκλος συναλλαγών της συνδέθηκαν με ένα διαφορετικό διεθνές οικονομικό/εμπορικό κέντρο. Εξετάζονται ελληνικές εταιρείες που επέκτειναν τη δραστηριότητά τους στη Βενετία, το Άμστερνταμ, το Λιβόρνο, την Τεργέστη, τη Βιέννη, την Αλεξάνδρεια και το Λονδίνο. Η κάθε επιχείρηση τοποθετείται εντός του οικονομικό-κοινωνικού και πολιτικού πλαισίου της εποχής και αναλύεται ως προς την οργάνωση και τη στρατηγική που ακολούθησε ο επιχειρηματίας. Παράλληλα, κάθε επιχείρηση μελετάται υπό το πρίσμα της μεθόδου που υιοθέτησε ο ιστορικός προκειμένου να επιτύχει την ανασύστασή της, με την συγκέντρωση και επεξεργασία ιστορικών τεκμηρίων που προέρχονται από διαφορετικές αρχειακές πηγές.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση (Power point / internet)

<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p align="center">Δραστηριότητα</p>	<p align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	39
	Συνεργασία με τον διδάσκοντα	30
	Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας	75
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	120
	Συγγραφή εργασίας	100
	Σύνολο Μαθήματος	364
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης φοιτητών: Μέσον Εξαμήνου</p> <ul style="list-style-type: none"> Ερωτήσεις Σύντομης απάντησης <p>Τέλος Εξαμήνου</p> <ul style="list-style-type: none"> Γραπτή Εργασία 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βλάμη, Δέσποινα, *Επιχειρηματικότητα και Προστασία στο Εμπόριο της Ανατολής, 1798-1825. Η βρετανική Levant Company και ένας ελληνικός «Δούρειος Ίππος»*, Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών 2017.

Βλάμη, Δέσποινα, *Το Φιορίνι, το Σιτάρι και η Οδός του Κήπου. Έλληνες έμποροι στο Λιβόρνο 1760-1868*, Αθήνα: Θεμέλιο 2000.

Dertilis, Georges B., “Entrepreneurs grecs : trois générations, 1770- 1900”, στο F. Angiolini & D. Roche (eds), *Cultures et formations négociantes dans l’Europe moderne*, Paris: Editions EHESS 1995, σ. 111-129.

Göçek, Fatma Müge, *Rise of the Bourgeoisie - Demise of the Empire. Ottoman Westernization and Social Change*, New York: Oxford University Press 1996.

Harlaftis, Gelina, "Mapping the Greek Maritime Diaspora from the Early Eighteenth to the Late Twentieth Centuries" στο Ina Baghdiantz-McCabe, Gelina Harlaftis & Pepelasis Minoglou, Ioanna (eds), *Diaspora Entrepreneurial Networks: Four Centuries of History*, London: Bloomsbury Publishing 2005, σ. 147-171.

Harlaftis, Gelina & Sofia Laiou, "Ottoman State Policy in Mediterranean Trade and Shipping, c.1780-c.1820: the Rise of the Greek-owned Ottoman Merchant Fleet", στο Mark Mazower (ed.), *Networks of Power in Modern Greece: Essays in Honor of John Campbell*, New York: Columbia University Press 2008, σ. 1-44.

Ιγγλέση, Αγγελική, *Βορειοελλαδίτες έμποροι στο τέλος της Τουρκοκρατίας. Ο Σταύρος Ιωάννου*, Αθήνα: Ιστορικό Αρχείο Πολιτιστική Συμβολή της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος 2004.

Ioannides, Stavros & Ioanna Pepelasis Minoglou, "Diaspora Entrepreneurship Between History and Theory", στο Youssef Cassis & Ioanna Pepelasis Minoglou (eds), *Entrepreneurship in Theory and History*, Basingstoke: Palgrave 2005, σ. 163-189.

Jacob, Margaret C. & Catherine Secretan (eds) *The Self-Perception of the Early Modern Capitalists*, USA: Palgrave Macmillan 2008.

Katsiardi-Hering, Olga & Maria A. Stassinopoulou (eds), *Across the Danube: Southeastern Europeans and their travelling identities (17th-19th centuries)*, Leyden: Brill, 2016.

Κουτμάνης, Σωτήρης, «Όψεις της εγκατάστασης των Ελλήνων στη Βενετία τον 17^ο αιώνα», *Θησαυρίσματα*, 35 (2005), σ. 309-339.

Κρεμμυδάς, Βασίλης, «Ιστορία του ελληνικού εμπορικού οίκου της Βενετίας Σελέκη-Σάρου», *Θησαυρίσματα*, 12 (1975), σ. 171-200.

Liata, Eftihia, "G. A. Melos's trading network (Venice 1712-1732). Structural characteristics and temporary partnerships", *The Historical Review/La Revue Historique*, VII (2010), σ. 127-178.

Μαγκριώτης, Δημήτρης, «Η δημογραφική ιστορία της ελληνικής εμπορικής παροικίας του Λονδίνου 1837-1881», *Ιστορικά*, 36 (1986), σ. 349-369.

Μιχαηλάρης, Παναγιώτης, "L' attività armatoriale di Demetrio Perouli ed il suo intervento al traffico Mediterraneo", *Actes du II Colloque Internationale d' Histoire. Économies Méditerranéennes – Équilibres et Intercommunications XVIIIe-XIX siècles*, τ. 1, Αθήνα 1987.

Μπέτης, Στέφανος, «Αλέξανδρος Βασιλείου 1760-1818», *Ηπειρωτική Εστία*, τ. 22 (1973), σ. ***.

Pepelasis Minoglou, Ioanna, "Toward a Typology of Greek-diaspora Entrepreneurship", στο Ina Baghdiantz-McCabe, Gelina Harlaftis & Pepelasis Minoglou, Ioanna (eds), *Diaspora Entrepreneurial Networks: Four Centuries of History*, London: Bloomsbury Publishing 2005, σ. 173-189.

Pepelasis, Ioanna Sapfo & Angeliki Tzavara, "A Money Lender in Venice. Constantino Bogdano da Patrasso, 1800-1844", στο George C. Bitros & Nicholas C. Kyriazis (eds), *Essays in Contemporary Economics. A Festschrift in Memory of Anastasios D. Karayiannis*, Berlin: Springer 2014, σ. 127-158.

Quataert, Donald, "The commercialization of agriculture in Ottoman Turkey", *International Journal of Turkish Times*, 1(1980), σ. 38-55.

Σειρηνίδου, Βάσω, *Έλληνες στη Βιέννη (18^{ος}-μέσα 19^{ου} αιώνα)*, Αθήνα: Ηρόδοτος 2011.

Stoianovich, Traian, "The Conquering Balkan Orthodox Merchant", *Journal of Economic History*, 20 (1960), σ. 234-313.

Stoianovich, Traian, «Ο κατακτητής ορθόδοξος Βαλκάνιος έμπορος», στο Σπ. Ασδραχάς (επ.), *Η οικονομική δομή των βαλκανικών χωρών*, Αθήνα 1979, σ. 289-345.

Stoianovich, Traian & Κατσιαρδή-Hering, Όλγα, «Εσωτερικό και εξωτερικό εμπόριο. Κέντρα-Δίκτυα-Πηγές», στο Σπ. Ι. Ασδραχάς & άλ. *Ελληνική Οικονομική Ιστορία, ΙΕ'-ΙΘ' αιώνας*, τ. Α', Αθήνα: ΕΤΒΑ, σ. 424-481.

Συριώτης, Μικές, «Ο οίκος των αδελφών Ράλλη», *Χιακά Χρονικά*, 1(1911), σ. 101-109.

Vlami, Despina, "Building Trust Relations in Business. The De Vogel-Cardamici association in Amsterdam and Izmir and an eighteenth-century Dutch Masterclass on trading", *Rives méditerranéennes*, 59 (2019), σ. 47-70.

Χατζηιωάννου, Μαρία Χριστίνα, «Η κατασκευή μιας επιχειρηματικής δυναστείας: η οικογένεια Ράλλη», στο Κατερίνα Δέδε & Δημήτρης Δημητρόπουλος (επ.), *«Η ματιά των άλλων»*. Προσλήψεις προσώπων που σφράγισαν τρεις αιώνες (18^{ος}-20^{ος} αι.), Αθήνα: ΙΝΕ/ΕΙΕ 2012, σ. 149-171.

Χατζηιωσήφ, Χρήστος, «Εμπορικές παροικίες και ανεξάρτητη Ελλάδα: ερμηνείες και προβλήματα», *Ο Πολίτης*, 62(1983), σ. 28-34.

Zakharov Viktor N., Harlaftis, Gelina & Katsiardi-Hering, Olga (eds), *Merchant Colonies in the Early Modern Period*, London: Routledge 2012.

Σχέσεις ανάμεσα στην ορθόδοξη εκκλησία και την οθωμανική διοίκηση

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2 ΩΡΕΣ	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Αα της Ορθόδοξης Εκκλησία</p> <ul style="list-style-type: none"> Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Να έχουν αποκτήσει γνώση του θεσμικού πλαισίου που αφορούσε στους μη μουσουλμάνους εντός του οθωμανικού κράτους και της εξέλιξης αυτού του πλαισίου. (2) Να γνωρίζουν την σημασία της κατανόησης του οθωμανικού οικονομικού, κοινωνικού και πολιτικού πλαισίου για την Βαλκανική και την Νεοελληνική Ιστορία. (3) Να γνωρίζουν την σημασία της Ορθόδοξης Εκκλησίας ως κομβικό θεσμό τόσο του Οθωμανικού Κράτους, όσο και των ορθόδοξων υπηκόων του.

- (4) Να γνωρίζουν τους μηχανισμούς (κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτικούς, ιδεολογικούς) που οδήγησαν την Ορθόδοξη Εκκλησία να αποκτή όλο και μεγαλύτερη σπουδαιότητα εντός του οθωμανικού πλαισίου.
- (5) Να αντιληφθούν την σημασία της αντιπαραβολής εκκλησιαστικών και οθωμανικών πηγών για τα παραπάνω ζητήματα,.
- (6) Να είναι σε θέση να ερμηνεύουν κριτικά τις δύο κατηγορίες πηγών (εκκλησιαστικές και οθωμανικές).
- (7) Να αντιληφθούν την σημασία των οθωμανικών πηγών για την κατανόηση της Βαλκανικής και της Νεοελληνικής Ιστορίας.
- (8) Να είναι σε θέση να οργανώσουν την ιστορική τους σκέψη σε δομημένο γραπτό λόγο και να συντάξουν πρωτότυπη επιστημονική εργασία, βασισμένη τόσο σε πηγές, όσο και σε βιβλιογραφία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

- Αυτόνομη εργασία.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο θα εστιάσει στις πολλαπλές (θεσμικές, οικονομικές, πολιτικές) σχέσεις ανάμεσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία -και ιδιαίτερα το Ορθόδοξο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως- και την οθωμανική διοίκηση κατά την περίοδο που ξεκινά από την Άλωση και λήγει με το τέλος της περιόδου κατά την οποία το οθωμανικό κράτος διέθετε ισχυρή κεντρική διοίκηση (τέλη 16ου αι.). Η προσέγγιση του παραπάνω ζητήματος θα γίνει με την αντιπαραβολή κυρίως οθωμανικών και ελληνικών πηγών που αφορούν στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Ανάμεσα στα επί μέρους ζητήματα που θα εξετασθούν θα είναι η επιβίωση θεσμών από την βυζαντινή περίοδο, η ανάμιξη της οθωμανικής διοίκησης στην εσωτερική λειτουργία του εκκλησιαστικού μηχανισμού, η πολιτική αντιμετώπιση από την Εκκλησία της οθωμανικής εξουσίας, καθώς και η διεθνής εμβέλεια της Ορθόδοξης Εκκλησίας κάτω από οθωμανική πολιτική εξουσία (σχέσεις με την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, τους Διαμαρτυρομένους, πολιτικές οντότητες της Δυτικής Ευρώπης αλλά και την ορθόδοξη Μοσχοβία (μετέπειτα Ρωσία)), Τέλος θα εξετασθεί αν τα παραπάνω είχαν στατική ή δυναμική μορφή και εξέλιξη.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>1. Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>																						
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Συνεργασία με τον διδάσκοντα</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Αναζήτηση-έρευνα πηγών και βιβλιογραφίας</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη</td> <td>120</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td>100</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>364</td> </tr> </table>	Διαλέξεις	39	Συνεργασία με τον διδάσκοντα	30	Αναζήτηση-έρευνα πηγών και βιβλιογραφίας	75	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	120	Συγγραφή εργασίας	100									Σύνολο Μαθήματος	364	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις	39																					
Συνεργασία με τον διδάσκοντα	30																					
Αναζήτηση-έρευνα πηγών και βιβλιογραφίας	75																					
Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	120																					
Συγγραφή εργασίας	100																					
Σύνολο Μαθήματος	364																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα Αξιολόγησης : Ελληνική. • Μέθοδος Αξιολόγησης : Γραπτή Εργασία. <p>Οι φοιτητές/ήτριες αξιολογούνται στο τέλος του εξαμήνου με βάση την ατομική εργασία που έχουν υποβάλει και την συμμετοχή τους στις συζητήσεις εντός του πλαισίου του σεμιναρίου.</p>																					

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Αποστολόπουλος, <i>Επίσημα κείμενα του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως</i>, Αθήνα 2011.</p> <p>Braude B., “Foundation Myths of the Millet System” in B. Braude - B. Lewis (eds.), <i>Christians and Jews in the Ottoman Empire. The functioning of a plural Society</i>, I, Νέα Υόρκη - Λονδίνο 1982, σ. 69-88.</p> <p>Elif Bayraktar-Tellan - Hasan Colak, <i>The Orthodox Church as an ottoman Institution – A study of Early Modern patriarchal Berats</i>, Κωνσταντινούπολη 2019.</p> <p>Inalcik H., “Ottoman archival Materials on Millets” in B. Braude - B. Lewis, (eds.), <i>Christians and Jews in the Ottoman Empire. The functioning of a plural Society</i>, I, σ. 437-449.</p>
--

- Inalcik H., "The Status of the Greek Orthodox Patriarch under the Ottomans", *Turcica*, 21/23 (1991), σ. 412-421.
- Konortas P., "From Tâ'ife to Millet: Ottoman Terms for the Ottoman Greek Orthodox Community", D. Gondicas - Ch. Issawi (εκδ.), *Ottoman Greeks in the Age of Nationalism: Politics, Economy and Society in the nineteenth Century*, Πρίνστον 1999, σ. 169-179.
- Κονόρτας Π. ., «Η οθωμανική κρίση του ΙΣΤ΄ αιώνα και το Οικουμενικό Πατριαρχείο», *Τα Ιστορικά*, 2/3 (1985), σ. 149-188.
- Κονόρτας Π. , *Οθωμανικές θεωρήσεις για το Οικουμενικό Πατριαρχείο, 17ος-αρχές 20ού αιώνα. Βεράτια για τους Προκαθημένους της Μεγάλης Εκκλησίας*, Αθήνα 1998.
- Κονόρτας Π, «Οικονομικές σχέσεις ανάμεσα στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και την οθωμανική διοίκηση», *Αδελφότης οφφικιάλων του Οικουμενικού Πατριαρχείου «Παναγία η Παμμακάριστος»* (εκδ.), *Επιστημονική Ημερίδα «Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η οικονομία του Γένους»*. *Εισηγήσεις*, Αθήνα 2007, σ. 79-113.
- Ζαχαριάδου Ελισσάβετ , *Δέκα τουρκικά έγγραφα για τη Μεγάλη Εκκλησία (1483-1567)*, Αθήνα 1996.

Οι ιδεολογικές περιπέτειες των εννοιών Βυζαντινό, Μεταβυζαντινό, Νεοελληνικό, Λαογραφικό στην ιστοριογραφία και τις μουσειακές συλλογές από τον Κωνσταντίνο Παπαρρηγόπουλο στον Αντώνη Μπενάκη.

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝ07	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄ και Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οι ιδεολογικές περιπέτειες των εννοιών Βυζαντινό, Μεταβυζαντινό, Νεοελληνικό, Λαογραφικό στην ιστοριογραφία και τις μουσειακές συλλογές από τον Κωνσταντίνο Παπαρρηγόπουλο στον Αντώνη Μπενάκη.		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις Σεμιναριακές εργασίες Επισκέψεις σε Μουσεία και αρχεία	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με συγγραφή και παρουσίαση εργασίας στα αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ARCH975		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το σεμινάριο επιχειρεί να μελετήσει το ρευστό περιεχόμενο και την ιδεολογική αξιοποίηση των εννοιών <i>βυζαντινό, μεταβυζαντινό, νεοελληνικό, λαογραφικό</i> από τα μέσα του 19^{ου} έως τα μέσα του 20^{ου} αιώνα, τα αντίστοιχα επιστημονικά πεδία που διαμορφώθηκαν και τον ρόλο τους στη διαμόρφωση της νεοελληνικής ταυτότητας. Θεωρώντας τις έννοιες ως φορείς νοημάτων συνδεδεμένων με πολιτικές και ιδεολογικές αντιλήψεις και πρακτικές θα</p>

διερευνηθούν οι διαφορετικές νοηματοδοτήσεις και οι αντιφάσεις τους σε πολλαπλά πεδία: στην ιστορία και την αρχαιολογία, στην λαογραφία, στη συγκρότηση μουσειακών συλλογών. Σε αυτή την κατεύθυνση θα μελετηθεί όχι μόνο η ιστοριογραφία αλλά και πρακτικές και μεθοδολογίες που συνδέθηκαν με τα νέα πεδία. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη συγκρότηση των νέων θεσμών που υπηρέτησαν αυτές τις στρατηγικές, όπως η Ιστορική Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος και το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, το Βυζαντινό Μουσείο, η Ακαδημία Αθηνών και το Μουσείο Μπενάκη. Στην κατεύθυνση αυτή, κομβική σημασία έχει η διεπιστημονική προσέγγιση και η αξιοποίηση αναλυτικών εργαλείων από διαφορετικά γνωστικά πεδία

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Πραγματοποιούν ανεξάρτητη, πρωτότυπη διεπιστημονική έρευνα αξιοποιώντας και συνδυάζοντας ερευνητικά εργαλεία και υλικό από τα πεδία της ιστορίας, της αρχαιολογίας, της μουσειολογίας και της λαογραφίας.
- Γνωρίζουν σε βάθος, να αναλύουν και να συνδυάζουν αρχαιολογικά και αρχαιακά τεκμήρια
- Γνωρίζουν και να μελετούν την σχετική βιβλιογραφία

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή

Η ιστορία των Βυζαντινών σπουδών στην Ελλάδα και τον ευρωπαϊκό χώρο

Η ίδρυση βυζαντινών μουσείων στην Ελλάδα

Οι βυζαντινές συλλογές στην Ευρώπη από τα τέλη του 19^{ου} ως τα μέσα του 20^{ου} αιώνα

Η ανάπτυξη των λαογραφικών σπουδών

Η ίδρυση λαογραφικών συλλογών και μουσείων

Τέχνη και ιδεολογικά ρεύματα στον μεσοπόλεμο

Μελέτες περιπτώσεων και επισκέψεις σε χώρους: το Μουσείο Μπενάκη, το Βυζαντινό Μουσείο, το Μουσείο Λοβέρδου

Προφορική παρουσίαση εργασιών

Παράδοση γραπτών εργασιών

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως διαλέξεις</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Eclass Διαδικτυακές διαλέξεις</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις / Σεμιναριακές συναυτήσεις</p>	<p>40</p>
	<p>Επισκέψεις σε μουσεία και αρχαία</p>	<p>10</p>
	<p>Συνεργασία με τους διδάσκοντες</p>	<p>30</p>
	<p>Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας</p>	<p>75</p>
	<p>Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη / σύνθεση</p>	<p>120</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>100</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>375</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>1) Συμμετοχή στο σεμινάριο (25%) 2) Παρουσίαση – δημόσια συζήτηση εργασίας (25%) 3) Γραπτή σεμιναριακή εργασία (50%)</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>Ακαδημία Αθηνών, Το Κέντρον Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού 1930-2003. Ίδρυση, λειτουργία, ερευνητικές δραστηριότητες, δημοσιεύματα, Αθήνα 2003.</p> <p>Γαβρόγλου Κ., Β. Καραμανωλάκης, Χ. Μπάρκουλα, Το Πανεπιστήμιο Αθηνών και η ιστορία του (1837-1937), Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2014</p> <p>Γκράτζιου Ό., «Από την ιστορία του Βυζαντινού Μουσείου. Τα πρώτα χρόνια», Μνήμων 11 (1987), σ. 54-73.</p> <p>Γκράτζιου Ό., «Μεταβυζαντινή τέχνη: χρονολογικός προσδιορισμός ή εννοιολογική κατηγορία;»: Τ. Κιουσοπούλου (επιμ.), 1453. Η άλωση της Κωνσταντινούπολης και η μετάβαση από τους μεσαιωνικούς στους νεώτερους χρόνους, Ηράκλειο 2005, 183-96.</p>

Καραμανωλάκης Β., Η συγκρότηση της ιστορικής επιστήμης και η διδασκαλία της ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (1837-1932), Αθήνα, ΙΑΕΝ-ΓΓΝΓ, 2004

Κιουσοπούλου Τ., «Οι βυζαντινές σπουδές στην Ελλάδα»: Ό. Γκράτζιου, Α. Λαζαρίδου (επιμ.), Από τη Χριστιανική συλλογή στο Βυζαντινό Μουσείο. Κατάλογος έκθεσης, Αθήνα, Υπουργείο Πολιτισμού, Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων, 2006, σ. 25-36.

Λιάκος Α., «Προς επισκευήν ολομελείας και ενότητας. Η δόμηση του εθνικού χρόνου», Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Επιστημονική συνάντηση στη μνήμη του Κ. Θ. Δημαρά, Αθήνα 1994, σ. 172-199.

Ματθιόπουλος Ε. Δ., «Η Ιστορία της Τέχνης στα όρια του έθνους»: Ευγένιος Δ. Ματθιόπουλος, Νίκος Χατζηνικολάου (επιμ.), Η Ιστορία της Τέχνης στην Ελλάδα, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2003, σ. 419-475.

Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου Μ., «Οι βυζαντινές ιστορικές σπουδές στην Ελλάδα: από τον Σπυρίδωνα Ζαμπέλιο στον Διονύσιο Ζακυθινό»: Σύμμεικτα του Κέντρου Βυζαντινών Σπουδών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών»: «Μνήμη Δ. Α. Ζακυθινού», τ. 9 (1994), Μέρος Β', σ. 153-176.

Ξανθοπούλου-Κυριακού Ά., «Ιστορικές σπουδές», Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τα πρώτα 75 χρόνια, Θεσσαλονίκη, University Studio Press, 2000, σ. 77-94.

Σακκά Ν. Α., Αρχαιολογικές δραστηριότητες στην Ελλάδα (1928-1940): Πολιτικές και ιδεολογικές διαστάσεις, ανέκδοτη διδακτορική διατριβή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, 2002.

Drandaki A., "A taste for all things Byzantine: Byzantium in the collections of Antonis Benakis", Byzantine and Modern Greek Studies 2022, 1-27, doi:10.1017/byz.2022.10

Gazi E., "Scientific" National History. The Greek Case in Comparative Perspective (1850-1920), Frankfurt am Main 2000.

Herzfeld M., Πάλι δικά μας. Λαογραφία, Ιδεολογία και η Διαμόρφωση της Σύγχρονης Ελλάδας, μτφ.: Μ. Σαρηγιάννης, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2002.

Marchand S. L., Down from Olympus. Archaeology and Philhellenism in Germany, 1750-1970, Princeton 1996.

Papari K., "The plurality of Greekness in interwar Greece: a matter of culture or politics?", Ιστορεΐν 17.2 (2018) <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/pfiles/journals/14/editoruploads/issues/735/main735.html?1=735&2=10833>

Εαρινό Εξάμηνο

Η Ελλάδα και το ευρωπαϊκό σύστημα συμμαχιών 1870-1914

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΤΕΙ 12	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Ελλάδα και το ευρωπαϊκό σύστημα συμμαχιών 1870-1914		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3		
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH962/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none">
• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει <ul style="list-style-type: none">
• Θα έχουν εξοικειωθεί με τις σύγχρονες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις αναφορικά με την ελληνική εξωτερική πολιτική από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα έως τις αρχές του 20ού.
• Θα έχουν εξοικειωθεί με τις σύγχρονες ιστοριογραφικές προσεγγίσεις αναφορικά με τα αίτια του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου.
• Θα έχουν εκτιμήσει τη σημασία για τη διαμόρφωση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής των λεγόμενων «βαθύτερων δυνάμεων», όπως η γεωγραφία, η πολιτική κουλτούρα και ιδεολογικά ρεύματα, η οικονομική κατάσταση, οι

στρατιωτικές δυνατότητες, αλλά και η επάρκεια ή το έλλειμμα πολιτικής ηγεσίας.

- Θα έχουν κατανοήσει τις προσαρμογές τις ελληνικής εξωτερικής πολιτικής σε μια μεταβατική περίοδο των Διεθνών Σχέσεων κατά την οποία συντελείται η μετάβαση του ευρωπαϊκού κέντρου ισχύος από τη Γαλλία στη Γερμανία.
- Θα έχουν αποκτήσει μια γενική έποψη του τρόπου με τον οποίο αντιλαμβάνονταν το διεθνές περιβάλλον το ελληνικό υπουργείο Εξωτερικών, ο Τύπος, η διάνοηση και τα πολιτικά κόμματα.
- Θα έχουν αντιληφθεί τα πολλαπλά επίπεδα διαμόρφωσης των εξωτερικών σχέσεων της χώρας (εσωτερικό, περιφερειακό, διεθνές).
- Θα μπορούν να αναλύσουν και να επεξεργαστούν ιστορικές πηγές.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει τη θέση της Ελλάδας μεταξύ των ευρωπαϊκών συμμαχιών που διαμορφώθηκαν από τον πόλεμο Πρωσίας-Γαλλίας το 1870 έως την έναρξη του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου το 1914: το σύστημα συμμαχιών του Μπίσμαρκ, την Τριπλή Συμμαχία και την Τριπλή Συνεννόηση. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πρόσληψη του ευρωπαϊκού συστήματος από την ελληνική πλευρά, στην επιρροή των μείζονων ιδεολογικών ρευμάτων και στην ανάδειξη των παραγόντων που έτειναν κάθε φορά να μορφοποιήσουν τη στάση των Αθηνών έναντι των Μεγάλων Δυνάμεων (Γαλλίας, Βρετανίας, Ρωσίας, Αυστροουγγαρίας, Ιταλίας και Γερμανίας). Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να παρουσιάσουν τις σχετικές συζητήσεις στην ιστοριογραφία -ελληνική και διεθνή και να διενεργήσουν έρευνα σε πρωτογενές αρχειακό υλικό (κρατικά αρχεία, προσωπικά αρχεία, Τύπος κλπ.).

(6) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση</p>

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	40
	Συνεργασία με τον διδάσκοντα	30
	Αναζήτηση-έρευνα βιβλιογραφίας	75
	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	120
	Συγγραφή εργασίας	110
	Σύνολο Μαθήματος	375
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα Αξιολόγησης : Ελληνική. • Μέθοδος Αξιολόγησης : Γραπτή Εργασία. <p>Οι φοιτητές του μαθήματος αξιολογούνται στο τέλος του εξαμήνου με βάση την ατομική (ή ομαδική) εργασία, όπου έχουν υποβάλλει.</p>	

(7) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αιλιανός, Κωνσταντίνος Ι., *Μια προοπτική συμμαχίας Ελλάδος – Αυστρο-Ουγγαρίας χωρίς επαύριο, 1883-1887*, Θεσσαλονίκη, 1994.
2. Bridge, F.R. and Roger Bullen, *The Great Powers and the European States System, 1815-1914*, London and New York, 1980.
3. Γιαννουλόπουλος, Γιάννης Ν., *“Η ευγενής μας τύφλωσις...” : εξωτερική πολιτική και “εθνικά θέματα” από την ήττα του 1897 έως τη Μικρασιατική Καταστροφή*, Αθήνα, 1999.
4. Clark, Christopher, *The Sleepwalkers: How Europe Went to War in 1914*, London and New York, 2012.
5. Dakin, Douglas, “The Diplomacy of the Great Powers and the Balkan States, 1908-1914”, *Balkan Studies* 3 (1962), σσ. 327-374.
6. Dontas, Domna N., *Greece and the Great Powers, 1863-1875*, Θεσσαλονίκη, 1966.
7. Gardikas Katsiadakis, Helen, *Greece and the Balkan Imbroglia: Greek Foreign Policy, 1911-1913*, Athens, 1995.
8. Holland, Robert και Diana Markides, *Οι Βρετανοί και οι Έλληνες: αγώνες εξουσίας στην ανατολική Μεσόγειο, 1850-1960*, Αθήνα, 2011.
9. Κωφός, Ευάγγελος, *Η Ελλάδα και το ανατολικό ζήτημα, 1875-1881*, Αθήνα, 2001.
10. Λάσκαρις, Μ. Θ., *Το Ανατολικόν Ζήτημα 1800-1923*, Θεσσαλονίκη, 2006.
11. Λούλος, Κώστας, *Η γερμανική πολιτική στην Ελλάδα 1896-1914*, Αθήνα, 1990.
12. MacFie, A. L., *The Eastern Question 1774-1923*, London and New York, 1996.
13. Σβολόπουλος, Κωνσταντίνος, *Ελληνική εξωτερική πολιτική 1830-1981*, Αθήνα, 2014.
14. Σκοπετέα, Έλλη, *Το «πρότυπο βασίλειο» και η Μεγάλη Ιδέα: όψεις του εθνικού προβλήματος στην Ελλάδα (1830-1880)*, Αθήνα, 1988.

15. Στεφανίδης, Ιωάννης Δ., *Ισορροπία των δυνάμεων και ηγεμονική πρόκληση: το ευρωπαϊκό σύστημα κρατών, 1871-1945*, Θεσσαλονίκη, 2006.

Ιστοριογραφία και κοινωνική θεωρία: ένας χρήσιμος διάλογος για την ιστορική έρευνα

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΤΕΙ 14	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστοριογραφία και κοινωνική θεωρία: ένας χρήσιμος διάλογος για την ιστορική έρευνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH982/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι εκπαιδευόμενοι/εκπαιδευόμενες θα πρέπει:</p> <p>(α) Να γνωρίζουν σημαντικά ιστοριογραφικά κείμενα τα οποία έχουν ανανεώσει τη μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας και να τα συσχετίζουν με εννοιολογικές κατηγορίες, μοντέλα και μεθόδους από το χώρο της κοινωνικής θεωρίας.</p> <p>(β) Να γνωρίζουν βασικές κριτικές και κοινωνικο-επιστημονικές θεωρίες οι οποίες έχουν επηρεάσει την ιστοριογραφία και βρίσκονται σε διάλογο μαζί της.</p> <p>(γ) Να συνδυάζουν την πρωτογενή έρευνα με την κριτική θεωρία και τις αναλυτικές κατηγορίες που έχουν μελετήσει σε δικές τους εργασίες.</p>

Γενικές Ικανότητες	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>
	<i>.....</i>
Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

(3)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το έργο της ιστορίας είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό διαλογικό. Εδώ και έναν τουλάχιστον αιώνα, οι ιστορικοί βρίσκονται σε μια κριτική ανταλλαγή με άλλες φωνές, τόσο μέσα στην ιστοριογραφία όσο και με άλλες επιστήμες. Όσο πιο ανοιχτά είναι τα διανοητικά σύνορα μιας εποχής, η ανταλλαγή αυτή μπορεί να συναρπάξει ή να δημιουργεί συγχύσεις, είναι ωστόσο αναπόφευκτη. Αντικείμενο αυτού του σεμιναρίου είναι ένα σημαντικό, από άποψη όγκου και αποτελεσμάτων, μέρος αυτού του διαλόγου: η συνάντηση ανάμεσα στην ιστορία και την κοινωνική, πολιτισμική, κριτική θεωρία. Θα μας απασχολήσουν, πιο συγκεκριμένα, ιστοριογραφικά κείμενα τα οποία έχουν διακριθεί για τη συμβολή τους στην ανανέωση της μεθοδολογίας και των αναλυτικών εργαλείων της ιστοριογραφίας και η συσχέτισή τους με εννοιολογικές κατηγορίες, μοντέλα και μεθόδους που προέρχονται από το χώρο της κοινωνικής θεωρίας αλλά έχουν χρησιμεύσει ποικιλοτρόπως και στη μελέτη του παρελθόντος. Έτσι, κεντρικά ζητήματα της σύγχρονης ιστοριογραφίας, όπως είναι ο χρόνος και ο χώρος, η ερμηνεία, η αφήγηση και η αντιπροσωπευτικότητα, το αρχείο, η εμπειρία και η μνήμη, θα συνεξεταστούν με κατηγορίες μέσα από τις οποίες έχουν αναλυθεί οι σχέσεις εξουσίας και η συγκρότηση του κοινωνικού, όπως είναι η ηγεμονία, η κυβερνητικότητα, η δημόσια σφαίρα, η διαδικασία του πολιτισμού, το φύλο, η κοινωνική τάξη, η έξη [habitus], η υποκειμενικότητα. Στόχος του σεμιναρίου είναι να διδαχθούν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές ιστοριογραφικές πρακτικές και παραδείγματα και να εντρυφήσουν σε ζητήματα που θα τους επιτρέψουν να χρησιμοποιήσουν νέα αναλυτικά εργαλεία και ερμηνευτικές προσεγγίσεις στις εργασίες και την έρευνά τους, με άλλα λόγια στη δική τους μελέτη του παρελθόντος.

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39

<p>(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Διαλέξεις προσκεκλημένων ομιλητών/ομιλητριών</p>	11
	<p>Συνεργασία με τη διδάσκουσα</p>	30
	<p>Αναζήτηση – έρευνα υλικού και βιβλιογραφίας</p>	75
	<p>Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη</p>	120
	<p>Συγγραφή τελικής εργασίας</p>	100
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	375
	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα Αξιολόγησης : Ελληνική • Μέθοδος Αξιολόγησης : <ul style="list-style-type: none"> (α) Εβδομαδιαίες προφορικές και σύντομες γραπτές παρουσιάσεις των θεματικών ενοτήτων (30% της τελικής βαθμολογίας) (β) Τελική γραπτή εργασία (70% της τελικής βαθμολογίας)

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Προτεινόμενη βιβλιογραφία:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Burke, Peter, <i>Ιστορία και κοινωνική θεωρία</i>, μτφ. Φώτης Τερζάκης, νήσος, Αθήνα 2002 2. Calhoun, Craig, <i>Critical social theory: culture, history, and the challenge of difference. Twentieth-century social theory</i>, Wiley-Blackwell, Κέιμπριτζ Μασ. 1995 3. Eley, Geoff, <i>A Crooked Line. From Cultural History to the History of Society</i>, The University of Michigan Press, Ανν Άρμπορ 2005 4. Elliott, Anthony, <i>Critical Visions. New Directions in Social Theory</i>, Routledge, Λονδίνο και Νέα Υόρκη 2018 5. Gunn, Simon, <i>History and Cultural Theory</i>, Pearson, Χάρλοου 2006 6. Klein, Kerwin Lee, <i>From History to Theory</i>, University of California Press, Μπέρκλεϋ 2011 7. LaCapra, Dominick, “Resisting apocalypse and rethinking history”, στο Keith Jenkins, Sue Morgan, Alun Munslow (επιμ.), <i>Manifestos for History</i>, Routledge, Λονδίνο και Νέα Υόρκη, σ. 159-178 8. Leerssen, Joep, Ann Rigney (επιμ.), <i>Historians and Social Values</i>, Amsterdam University Press, Άμστερνταμ 2000 9. MacRaild, Donald M., Avram Taylor, <i>Social Theory and Social History</i>, Palgrave, Λονδίνο και Νέα Υόρκη 2004 10. Noiriel, Gérard, <i>Τι είναι η σύγχρονη ιστορία;</i>, μτφ. Μαρία Κορασίδου, Gutenberg, Αθήνα 2005 11. Sewell, William H. Jr, <i>Λογικές της ιστορίας. Κοινωνική θεωρία και κοινωνικός μετασχηματισμός</i>, μτφ. Ιουλία Πεντάζου, Ξιφαράς, Αθήνα 2013 12. Williams, Raymond, <i>Κουλτούρα και ιστορία</i>, μτφ. Βενετία Αποστολίδου, Γνώση, Αθήνα 1994

Ο ελληνικός μεσοπόλεμος (1922-1940): κοινωνία και πολιτικοί θεσμοί

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1043	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΣ (1922–1940): ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH230/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) να έχουν εξοικειωθεί και να γνωρίζουν τις κύριες ιστορικές εξελίξεις στον Μεσοπόλεμο σε ελληνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. (2) να έχουν κατανοήσει την έννοια της «κρίσης» και τα βασικά χαρακτηριστικά της μεσοπολεμικής περιόδου, τα οποία να την διαφοροποιούν από τον 19ο αιώνα. (3) να έχουν αντιληφθεί τη σημασία της μνήμης του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και της (κατά τον George Mosse) «εμπειρίας του πολέμου» και του χαρακώματος για την ιδεολογική συγκρότηση των μεσοπολεμικών κοινωνιών στην Ευρώπη και τη Βόρειο Αμερική. (4) να έχουν κατανοήσει τον ρόλο του Κράτους στην περιθάλψη των βετεράνων (Παλαιών Πολεμιστών), των Αναπήρων και γενικότερα των Θυμάτων Πολέμου και των πολυπληθών προσφύγων (στην Ανατολική Ευρώπη).

- (5) να έχουν την ικανότητα να αναλύσουν τα ιδεολογικά συστήματα του αγροτισμού, του κορπορατισμού και του φασισμού στη μεσοπολεμική περίοδο.
- (6) να έχουν κατανοήσει τα βασικά χαρακτηριστικά του πολιτικού συστήματος (νέα ταξικά και μειονοτικά κόμματα, κατακερματισμός, Εθνικός Διχασμός), των πολιτειακών θεσμών (βασιλεία, δικτατορία) και της κοινωνίας (αστικοποίηση, μικροαστισμός) στην Ελλάδα και στην Ευρώπη στον Μεσοπόλεμο.
- (7) να γνωρίζουν τους βασικούς αρχειακούς τόπους και τις ψηφιακές συλλογές για την ιστορία και την κουλτούρα του Μεσοπολέμου.
- (8) Να μπορούν να συντάξουν μια πρωτότυπη σεμιναριακή εργασία (έκτασης c.7.000 λέξεων) βασισμένη σε πρωτογενές υλικό.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση σύνθεση και ανάλυση πρωτογενών δεδομένων και σύνθετων εννοιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο επικεντρώνεται στις κοινωνικές, διανοητικές και θεσμικές εξελίξεις που συντελέστηκαν στην Ελλάδα κατά τον Μεσοπόλεμο (1922-40). Το μάθημα χωρίζεται σε δέκα γενικές ενότητες. Κατ' αρχήν, θα οριστεί εννοιολογικά ο ευρωπαϊκός και ο ελληνικός Μεσοπόλεμος και θα εξεταστεί η συγκρότηση της μνήμης των εθνικών πολέμων (1912-22) στην Ελλάδα. Στη συνέχεια θα δοθεί έμφαση στα φαινόμενα του μικροαστισμού, της εγκατάστασης των προσφύγων, της κρίσης στον αγροτικό τομέα της οικονομίας μετά τον Μεγάλο ευρωπαϊκό Πόλεμο, της αγροτικής πολιτικής και μεταρρύθμισης των ελληνικών κυβερνήσεων, των «αγροφυγάδων» (*Landflucht*), της αγροτιστικής ιδεολογίας και της εμφάνισης των αγροτικών κομμάτων κατά τη δεκαετία του 1920, καθώς και της οικονομικής κρίσης στον βιομηχανικό τομέα και της εφαρμογής ιδεών και πρακτικών του κορπορατισμού, σε αντιστοιχία πάντοτε με όμοια ή παρόμοια προβλήματα και πραγματικότητες που βίωναν άλλες χώρες της (ιδίως της Κεντρικής, της Ανατολικής και της Νότιας) Ευρώπης. Θα συζητηθούν επίσης η αναβίωση του Εθνικού Διχασμού, η κρίση της αστικής ηγεμονίας, η επίκληση του κομμουνιστικού κινδύνου και η δικτατορία Μεταξά, καθώς και οι θεσμικές αλλαγές που επήλθαν στη μορφή του ελληνικού κράτους. Τέλος, θα συζητηθούν νέα ιδεολογικά ρεύματα, που πρωτοέκαναν την εμφάνισή της στη

νεοελληνική (αστική) σκέψη κατά τη μεσοπολεμική περίοδο, όπως ο ριζοσπαστικός αγροτισμός, ο «γεωργικός εθνικισμός», η γεωοικονομία και η γεωπολιτική και ο νεομαλθουσιανισμός. Οι τρεις τελευταίες σεμιναριακές συναντήσεις θα αφιερωθούν στην παρουσίαση των γραπτών εργασιών από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο.</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Εκπαιδευτική Επίσκεψη</p>	<p>11</p>
	<p>Συνεργασία με τον διδάσκοντα</p>	<p>30</p>
	<p>Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας</p>	<p>75</p>
	<p>Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη</p>	<p>120</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>100</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>375</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική. • Μέθοδος Αξιολόγησης: Γραπτή Εργασία και Προφορική Παρουσίαση. <p>Οι φοιτητές του μαθήματος αξιολογούνται στο τέλος του εξαμήνου με βάση την ατομική (ή ομαδική) εργασία, που έχουν υποβάλει, και την παρουσίαση των γραπτών εργασιών τους, βιβλίων, λογοτεχνικών κειμένων, πρωτογενών πηγών, προφορικών συνεντεύξεων κ.ά.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

1. Έ. Αβδελά, Ρ. Αλβανός, Δ. Κουσουρής και Μ. Χαραλαμπίδης (επιμ.) 2017. *Η Ελλάδα στο Μεσοπόλεμο: Μετασχηματισμοί και διακυβεύματα*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
2. Γρ. Δαφνής 1997. *Η Ελλάς μεταξύ δύο πολέμων 1923-1940*, Αθήνα: Κάκτος.
3. Μ. Δρίτσα 1990. *Βιομηχανία και τράπεζες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου*, Αθήνα: ΜΙΕΤ.

4. Λ. Λεοντίδου 1989. *Πόλεις της σιωπής: εργατικός εποικισμός της Αθήνας και του Πειραιά, 1909-1940*, Αθήνα: Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα της ΕΤΒΑ.
5. Α. Λιάκος 2016². *Εργασία και πολιτική στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Το Διεθνές Γραφείο Εργασίας και η ανάδυση των κοινωνικών θεσμών*, Αθήνα: Νεφέλη.
6. Γ.Θ. Μαυρογορδάτος 2017. *Μετά το 1922: Η παράταση του Διχασμού*, Αθήνα: Πατάκη.
7. Μ. Mazower 2002. *Η Ελλάδα και η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου*, μετ. Σπύρος Μαρκέτος, Αθήνα: ΜΙΕΤ.
8. R. Overy 2017³. *The Inter-War Crisis*, Λονδίνο και Νέα Υόρκη: Routledge.
9. Π. Πιζάνιας 1993. *Οι φτωχοί των πόλεων. Η τεχνογνωσία της επιβίωσης στην Ελλάδα το Μεσοπόλεμο*, Αθήνα: Θεμέλιο.
10. Σ. Πλουμίδης 2011. *Έδαφος και μνήμη στα Βαλκάνια: Ο «γεωργικός εθνικισμός» στην Ελλάδα και στη Βουλγαρία, 1927-46*, Αθήνα: Πατάκη.
11. Σ. Πλουμίδης 2016. *Το καθεστώς Ιωάννη Μεταξά (1936–1941)*, Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της Εστίας.
12. Ά. Ρήγος 1992. *Η Β΄ Ελληνική Δημοκρατία 1924-1935: Κοινωνικές διαστάσεις της πολιτικής σκηνής*, πρόλογος Νίκος Γ. Σβορώνος, Αθήνα: Θεμέλιο.
13. Μ. Ψαλιδόπουλος 1989. *Η κρίση του 1929 και οι Έλληνες οικονομολόγοι. Συμβολή στην ιστορία της οικονομικής σκέψης στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου*, Αθήνα: Ίδρυμα Έρευνας και Παιδείας της Εμπορικής Τράπεζας.

Παγκοσμιοποίηση, μεταβιομηχανική εποχή, η νέα διεθνής συνεργασία και η Ελλάδα, 1965-1982

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2042	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παγκοσμιοποίηση, μεταβιομηχανική εποχή, η νέα διεθνής συνεργασία και η Ελλάδα, 1965-1982		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-----		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH793/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την υποβολή της εργασίας τους, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:</p> <p>Αντιλαμβάνονται τις εννοιολογήσεις των «παγκοσμιοποίηση», «μεταβιομηχανική εποχή», πολυμερής διεθνής συνεργασία</p> <p>Περιγράφουν και αξιολογούν τα συστατικά στοιχεία της μεταβιομηχανικής εποχής και το μέγεθος της αλλαγής την οποία αυτή προκάλεσε στις σύγχρονες κοινωνίες</p> <p>Παρακολουθούν και αποτιμούν τις αλλαγές που επήλθαν στους τομείς των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της επιστημονικής συνεργασίας σε ζητήματα νέων τεχνολογιών, κομπιούτερς, περιβάλλοντος</p> <p>Αξιολογούν την κοινωνική σημασία των ζητημάτων αυτών</p> <p>Αποτιμούν κριτικά την ανταπόκριση της Ελλάδας στις νέες αυτές διεθνείς ατζέντες</p>

Κάνουν έρευνα για την ανταπόκριση της Ελλάδας στις νέες διεθνείς ατζέντες
 Εξηγούν τον περιορισμένο βαθμό της ελληνικής ανταπόκρισης κατά τη διάρκεια της
 δικτατορίας των συνταγματαρχών
 Διατυπώνουν κριτικά επιχειρήματα για την ελληνική προσαρμογή στα νέα
 δεδομένα
 Είναι σε θέση να αρθρώσουν συνολικά και τεκμηριωμένα συμπεράσματα επί ενός
 τουλάχιστον τομέα στον οποίο να διαπιστώνεται η ανταπόκριση (ή μη) της Ελλάδας
 στα νέα δεδομένα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>
	<i>.....</i>

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα θα εξετάσει την ανάδυση νέων πεδίων στην οργάνωση της κοινωνίας και της διεθνούς συνεργασίας: ανθρώπινα δικαιώματα, τεχνολογία (δορυφόρους, κομπιούτερ, υφαλοκρηπίδα κ.α.), το περιβάλλον, την ενεργειακή κρίση και τις οικονομικές/νομισματικές υποθέσεις, τη διεθνή ύφεση, την τάση για πολυμερή συνεργασία. Οι άξονες αυτοί συνδυάζονταν, αντίστοιχα, με αλλαγές στα αξιακά συστήματα της ώριμης μεταπολεμικής εποχής, και συνέβαλλαν στην είσοδο του δυτικού κόσμου στην λεγόμενη «μεταβιομηχανική» εποχή. Θα εξεταστεί επίσης το βαθμός της προσαρμογής της Ελλάδας σε αυτές τις τάσεις, με αιχμή το Σύνταγμα του 1975, την εξωτερική πολιτική, την οικονομία, την πολιτιστική πολιτική. Αναμένεται από τους φοιτητές να διενεργήσουν έρευνα όχι μόνον στη βιβλιογραφία αλλά και σε πρωτογενείς πηγές, πρωτίστως στον Τύπο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές Χρήση ψηφιακών μέσων για ανεύρεση πηγών και βιβλιογραφίας</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="652 383 979 450">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="979 383 1311 450">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="652 450 979 488">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="979 450 1311 488">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="652 488 979 562">Αναζήτηση βιβλιογραφίας - έρευνα</td> <td data-bbox="979 488 1311 562">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="652 562 979 636">Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη</td> <td data-bbox="979 562 1311 636">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="652 636 979 674">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="979 636 1311 674">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="652 674 979 748">Συνεργασία με τον διδάσκοντα</td> <td data-bbox="979 674 1311 748">36</td> </tr> <tr> <td data-bbox="652 748 979 786"></td> <td data-bbox="979 748 1311 786"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="652 786 979 824"></td> <td data-bbox="979 786 1311 824"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="652 824 979 862"></td> <td data-bbox="979 824 1311 862"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="652 862 979 900"></td> <td data-bbox="979 862 1311 900"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="652 900 979 927">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="979 900 1311 927">375</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Αναζήτηση βιβλιογραφίας - έρευνα	100	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	100	Συγγραφή εργασίας	100	Συνεργασία με τον διδάσκοντα	36									Σύνολο Μαθήματος	375	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Αναζήτηση βιβλιογραφίας - έρευνα	100																							
Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	100																							
Συγγραφή εργασίας	100																							
Συνεργασία με τον διδάσκοντα	36																							
Σύνολο Μαθήματος	375																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα, με βάση την γενικότερη παρουσία του/της φοιτητή/τριας στις συναντήσεις, την προφορική τους παρουσίαση και τη γραπτή τους εργασία.</p>																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>Chassaingne, Philippe, <i>Les années 1970 : fin d'un monde et origine de notre modernité</i>, Paris, 2008</p> <p>Ferguson, Niall, Charles S. Maier, Erez Manela, και Daniel J. Sargent (επιμ.) <i>The Shock of the Global: the 1970s in Perspective</i>, Cambridge, Mass., 2010</p> <p>Hatzivassiliou, Evanthis, <i>The NATO Committee on the Challenges of Modern Society, 1969-1975: Transatlantic Relations, the Cold War and the Environment</i>, Basingstoke, 2017</p> <p>Iriye, Akira, Petra Goedde και William I. Hitchcock (επιμ.) <i>The Human Rights Revolution: An International History</i>, New York, 2012</p> <p>Karamouzi, Eirini, <i>Greece, the EEC and the Cold War, 1974-1979: the Second Enlargement</i>, Basingstoke, 2014</p> <p>Krige, John, <i>American Hegemony and the Postwar Reconstruction of Science in Europe</i>, Cambridge, Mass, 2006</p>
--

- Pedaliu, Effie G. H., «Human Rights and International Security: The International Community and the Greek Dictators», *The International History Review*, *The International History Review*, 38 (2016), σσ. 1014-1039
- Robertson, Thomas, *The Malthusian Moment: Global Population Growth and the Birth of American Environmentalism*, New Brunswick, NJ, 2012
- Snyder, Sarah B., *Human Rights Activism and the End of the Cold War: a Transnational History of the Helsinki Network*, New York, 2011
- Suri, Jeremi, *Power and Protest: Global Revolution and the Rise of Detente*, Cambridge, Mass, 2003
- Varsori Antonio και Guia Migani (επιμ.), *Europe in the International Arena during the 1970s: Entering a Different World*, Frankfurt am Main, 2011
- Weimer, Daniel, *Seeing Drugs: Modernization, Counterinsurgency, and US Narcotics Control in the Third World, 1969-1976*, Kent, Ohio, 2011
- Westad, Odd Arne, *The Global Cold War*, Cambridge, 2007
- Winther-Jacobsen, Kristina και Ευάνθης Χατζηβασιλείου (επιμ.), *Δος μοι πα στω και ταν γαν κινάσω: Η Δανία, το Συμβούλιο της Ευρώπης, το NATO και τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της χούντας*, Αθήνα, 2019
- Καρράς, Κώστας, «Περιβάλλον και πολιτισμός: μία στάση ζωής», στο Κωνσταντίνος Σβολόπουλος, Κωνσταντίνα Ε. Μπότσιου και Ευάνθης Χατζηβασιλείου (επιμ.), *Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στον εικοστό αιώνα, τόμος Γ΄*, Αθήνα, 2008, σσ. 387-399
- Χατζηβασιλείου, Ευάνθης, «Ελληνικές απουσίες: η νέα ατζέντα της διεθνούς συνεργασίας και η αποκοπή της Ελλάδας από τον κόσμο, δεκαετίες 1960-1980», στο Νίκος Μαραντζίδης, Ιάκωβος Μιχαηλίδης και Ευάνθης Χατζηβασιλείου (επιμ.), *Η Ελλάδα και ο Ψυχρός Πόλεμος: επεκτείνοντας τις ερμηνείες*, Θεσσαλονίκη, 2018, σσ. 141-155
- Χρησιτίδης, Χρήστος, «Η Ευρώπη έναντι της δικτατορίας των συνταγματαρχών: η περίπτωση της ελληνικής υπόθεσης στο Συμβούλιο της Ευρώπης», στο Παύλος Σούρλας (επιμ.), *Η δικτατορία των συνταγματαρχών και η αποκατάσταση της δημοκρατίας*, Αθήνα, 2016, σσ. 405-419

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International History Review

Journal of Cold War Studies

Diplomacy and Statecraft

Contemporary European History

Κινητικότητα και μετακινήσεις στον ελληνικό χώρο, 18ος–20ός αιώνας

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας και Αρχαιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΛ42	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κινητικότητα και μετακινήσεις στον ελληνικό χώρο, 18ος–20ός αιώνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι και οι εκπαιδευόμενες θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διαθέτουν βασικές γνώσεις για την οικονομική και κοινωνική ιστορία της Ανατολικής Μεσογείου. • Να έχουν εξοικειωθεί με έννοιες της ιστορικής έρευνας όπως «κινητικότητα», «μετακινήσεις», «διασπορά», «δρώντα υποκείμενα», «υλικός πολιτισμός». • Να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να αποτιμήσουν τα βασικά ρεύματα στην ιστοριογραφία της Ανατολικής Μεσογείου. • Να εντοπίζουν και να συμβουλεύονται δευτερογενή βιβλιογραφία (η γνώση της

αγγλικής γλώσσας είναι απαραίτητη).

- Να εντοπίζουν και να αναλύουν πρωτογενείς πηγές.
- Να συντάσσουν μια πρωτότυπη εργασία (ατομική ή ομαδική) σύμφωνα με τους ακαδημαϊκούς κανόνες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μεταπτυχιακό σεμινάριο θα εστιάσει στο θέμα των μετακινήσεων και της κινητικότητας στην Ανατολική Μεσόγειο και ιδιαίτερα στον ελληνικό χώρο. Τα μαθήματα θα παρακολουθήσουν τις ροές ανθρώπων, αντικειμένων και ιδεών καθώς διαμορφώνονται και μεταβάλλονται τα σύνορα των εθνικών κρατών από τις δεκαετίες που προηγήθηκαν της συγκρότησης του ελληνικού κράτους μέχρι και τον 20ό αιώνα. Αφού παρουσιαστεί επιγραμματικά η ιστοριογραφία του μεσογειακού χώρου (από τον Μπρωντέλ μέχρι τη «νέα θαλασσολογία»), τα μαθήματα θα οργανωθούν σε θεματικές ενότητες με τους παρακάτω άξονες:

- Η γεωγραφία και οι φυσικοί πόροι: η επίδραση του περιβάλλοντος στις ανθρώπινες κοινωνίες και στις μετακινήσεις
- Γεωργία και κτηνοτροφία: τα ταξίδια και οι μετακινήσεις φυτών, αγροτικών προϊόντων και ζώων, και οι επιπτώσεις τους στην οικονομία και οικονομία
- Εμπορικές συναλλαγές, επιχειρηματικά δίκτυα, ναυτιλία
- Διασπορικές κοινότητες, μεταναστεύσεις, μετακινήσεις πληθυσμών λόγω πολεμικών συγκρούσεων, πολιτικών διώξεων ή οικονομικών ευκαιριών
- Θρησκευτικές, εθνοτικές και γλωσσικές μειονότητες στη μετάβαση από τις αυτοκρατορίες στα εθνικά κράτη

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Σεμινάρια</p>	<p>39</p>
	<p>Αναζήτηση & έρευνα βιβλιογραφίας</p>	<p>10</p>
	<p>Αυτοτελής, μη καθοδηγούμενη μελέτη</p>	<p>100</p>
	<p>Αναζήτηση & συγκέντρωση αρχειακού υλικού</p>	<p>75</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας/εργασιών</p>	<p>75</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>299</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά</p> <p>Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εργασία</p> <p>Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα παρακολουθήσουν το μάθημα θα αξιολογηθούν με την ολοκλήρωσή του με βάση την ατομική ή ομαδική εργασία που θα υποβάλουν.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • D. Abulafia, <i>Η Μεγάλη Θάλασσα: Οι περιπέτειες των λαών της Μεσογείου</i>, Αθήνα, Ψυχογιός, 2012 • F. Braudel, <i>Η Μεσόγειος (Τ. Α': Ο χώρος και η ιστορία, Τ. Β': Άνθρωποι και πολιτισμική κληρονομιά)</i>, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 1990 • J. Carpentier, <i>Fr. Lebrun</i> (επιμ.), <i>Ιστορία της Μεσογείου</i>, Αθήνα, Πατάκης, 2009 • Μ.-C. Chatzioannou (επιμ.), «Networking and Spatial Allocation around the Mediterranean, Seventeenth-Nineteenth Centuries», <i>The Historical Review/La Revue Historique</i> 7, 2010 (http://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/historicalReview/issue/view/245) • J. Clancy-Smith, <i>Mediterraneans: North Africa and Europe in an Age of Migration, c. 1800-1900</i>, Όκλαντ, University of California Press, 2012 • J. Donald Hughes, <i>The Mediterranean: An Environmental History</i>, Σάντα Μπάρμπαρα, ABC-CLIO, 2005 • K. Galani, «Caught Between Empires: Agency, Neutrality and a Middleman Minority», στο K. Galani, ΑΙ. Papadopoulou (επιμ.) <i>Greek Maritime History: From the Periphery to the Centre</i>, Λάιντεν, Brill, 2022, σ. 76-104
--

- Ath. Gekas, M. Grenet, «*Trade, Politics and City Space(s) in Mediterranean Ports*», στο Carola Hein (επιμ.), *Port Cities, Dynamic Landscapes and Global Networks*, Λονδίνο, Routledge, 2011, σ. 89-103
- M. Greene, «The Mediterranean Sea», στο D. Armitage, A. Bashford & S. Sivasundaram (επιμ.), *Oceanic Histories*, Καίμπριτζ, Cambridge University Press, 2017, σ. 134-155
- P. Horden, N. Purcell, *Μεσόγειος, θάλαττα πονηροδιδάσκαλος: Μελέτη της μεσογειακής ιστορίας*, Αθήνα, Οδυσσέας, 2004.
- P. Horden, N. Purcell, «The Mediterranean and “the New Thalassology”», *The American Historical Review* τ. 111, τχ. 3, 2006, σ. 722-740 (<https://doi.org/10.1086/ahr.111.3.722>)
- B. Warf, S. Arias, «Introduction: the reinsertion of space into the social sciences and humanities», στο B. Warf, S. Arias (επιμ.), *The Spatial Turn: Interdisciplinary Perspectives*, Λονδίνο-Νέα Υόρκη, Routledge, 2009, σ. 1-10
- Ελ. Γαβρά, Ευαγ. Γεωργιτισσιάννη (επιμ.), *Πόλεις-λιμάνια και θαλάσσιοι δρόμοι στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα 18ος - 21ος αιώνας (Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου)*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2020
- Ιωάν. Καραχρήστος, Π. Ποτηρόπουλος (επιμ.), *Σμύρνη: Η ανάπτυξη μιας μητρόπολης της Ανατολικής Μεσογείου, 17ος αι.-1922 (Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου)*, Αθήνα, Ακαδημία Αθηνών, 2016
- Ν. Γ. Μοσχονάς - Γ. Δ. Παγκράτης (επιμ.), *Πληθυσμιακές μετακινήσεις προς τα Ιόνια Νησιά από τον 13ο αιώνα έως την Ένωση με την Ελλάδα (Πρακτικά συνεδρίου)*, Αθήνα, Εκδόσεις ΕΚΠΑ, 2022

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of Mediterranean Studies* (<https://muse.jhu.edu/journal/728>)
- *Rives méditerranéennes* (<https://journals.openedition.org/rives/>)

Ζητήματα ιστοριογραφίας και μεθοδολογίας του Νέου Ελληνισμού

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΠΜΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα ιστοριογραφίας και μεθοδολογίας του Νέου Ελληνισμού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδικευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μαθήματα Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού σε προπτυχιακό επίπεδο		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH981/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Να γνωρίζουν τα έργα που διαμόρφωσαν το γνωστικό πεδίο της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού. -Να γνωρίζουν τα ιστοριογραφικά ρεύματα και τις συζητήσεις που αναπτύχθηκαν στο εν λόγω πεδίο. -Να κατανοήσουν σε βάθος την ιστορική περίοδο στην οποία ειδικεύονται. -Να διατυπώσουν προτάσεις έρευνας και να εκπονήσουν ερευνητικές εργασίες στο γνωστικό πεδίο της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού.
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p><i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων</i> <i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p>

<p>τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
---	---

- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο έχει χαρακτήρα εισαγωγής των μεταπτυχιακών φοιτητριών/ών στο γνωστικό πεδίο της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού. Στόχος του είναι, αφενός, να εξοικειώσει τις/τους φοιτήτριες/ές, με τις ιστοριογραφικές παραδόσεις και τα ρεύματα που συγκρότησαν το γνωστικό πεδίο της ιστορίας του Νέου Ελληνισμού κατά τον 20ό αιώνα και μέχρι τις μέρες μας, και αφετέρου να τις/τους κατατοπίσει για τα είδη των διαθέσιμων πηγών. Εκκινώντας από τα ιδρυτικά παραδείγματα, θα εξετάσουμε τα αποτυπώματα στο πεδίο της οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας και της ιστορίας των ιδεών, και θα εμβαθύνουμε στη σχετική θεματολογία και προβληματική. Αντικείμενο εξέτασης θα αποτελέσουν επίσης ιστοριογραφικές και δημόσιες συζητήσεις που κατά καιρούς αναπτύχθηκαν γύρω από το πεδίο, όπως για παράδειγμα η ταυτότητα του νέου ελληνισμού και ο χαρακτήρας της ελληνικής επανάστασης. Παράλληλα, θα επιχειρήσουμε μια πλοήγηση και χαρτογράφηση στις διαθέσιμες πηγές.

Απώτερος στόχος του σεμιναρίου είναι να προετοιμάσει τις φοιτήτριες/ές προκειμένου να διατυπώσουν προτάσεις έρευνας και να εκπονήσουν ερευνητικές εργασίες στο γνωστικό πεδίο της Ιστορίας του Νέου Ελληνισμού.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Δια ζώσης</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>3 ECTS (75 ώρες)</p>
	<p>Κριτική παρουσίαση βιβλιογραφίας από τις/τους φοιτήτριες/ές</p>	<p>2 ECTS (50 ώρες)</p>
	<p>Επεξεργασία πηγών</p>	<p>2 ECTS (50 ώρες)</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>8 ECTS (200 ώρες)</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>15 ECTS (375 ώρες)</p>

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Συμμετοχή στο μάθημα 10%</p> <p>Δύο γραπτές περιλήψεις άρθρων (500 λ.) 30%</p> <p>Γραπτή εργασία 60%</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> - Σπ.Ασδραχάς, <i>Ελληνική κοινωνία και οικονομία, ιη΄-ιθ΄ αιώνες</i>, Αθήνα: Ερμής 1988. - Απ. Βακαλόπουλος, <i>Ιστορία του νέου ελληνισμού</i>, τ. 1-4, Αθήνα: Ηρόδοτος, 2005. - Κ. Θ. Δημαράς, <i>Νεοελληνικός διαφωτισμός</i>, Αθήνα: Ερμής 2009. - Φ. Ηλιού, <i>Ιστορίες του ελληνικού βιβλίου</i>, Ηράκλειο: ΠΕΚ 2006. - Ο. Κατσιαρδή κ.ά. (επιμ.), <i>Έλλην, Ρωμηός, Γραικός: Συλλογικοί προσδιορισμοί και ταυτότητες</i>, Αθήνα: Ευρασία, 2018. - Ο. Κατσιαρδή-Β. Σειρηνίδου (επιμ.), <i>Νεοελληνική ιστορία και οθωμανικές σπουδές. Μια απόπειρα χαρτογράφησης</i>, Αθήνα: e-ιστορήματα, 2017. - Π. Μ. Κιτρομηλίδης - Τρ. Σκλαβενίτης (επιμ.), <i>Ιστοριογραφία της σύγχρονης και νεότερης Ελλάδας, 1833-2002</i>, τ. 1-2, Αθήνα: ΕΙΕ, 2004. - Β. Κρεμμυδάς, <i>Συγκυρία και εμπόριο στην προεπαναστατική Πελοπόννησο, 1793-1821</i>, Αθήνα: Θεμέλιο, 1980. - Ν. Πανταζόπουλος, <i>Εκκλησία και δίκαιον εις την χερσόνησον του Αίμου επί Τουρκοκρατίας</i>, Θεσσαλονίκη 1960-1963. - Μ. Σακελλαρίου, <i>Η Πελοπόννησος κατά την δευτέραν Τουρκοκρατίαν (1715-1821)</i>, Αθήνα: Ηρόδοτος 2012. - Ν. Σβορώνος, <i>Το εμπόριο της Θεσσαλονίκης τον 18^ο αιώνα</i>, Αθήνα: Θεμέλιο, 1996. - Ν. Σβορώνος, <i>Το ελληνικό έθνος: Γένεση και διαμόρφωση του νέου ελληνισμού</i>, Αθήνα: Πόλις, 2004. <p>- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ο Ερανιστής -Τα Ιστορικά - Μνήμων -Balkan Studies -Südost-Forschungen

Κατεύθυνση: Ευρωπαϊκή Ιστορία

Χειμερινό Εξάμηνο

Η μεσαιωνική Ευρώπη μέσα από την ανάπτυξη των αστικών δικτύων Β΄: Ιστοριογραφικές προσεγγίσεις και σύγχρονες πηγές

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η μεσαιωνική Ευρώπη μέσα από την ανάπτυξη των αστικών δικτύων Β΄: Ιστοριογραφικές προσεγγίσεις και σύγχρονες πηγές <ul style="list-style-type: none"> - Πρότυπα κατασκευής ταυτότητας - Δίκτυα διακίνησης ιδεών: το «δίκτυο των επισκόπων» και το «δίκτυο του κράτους» - Αντιγραφεία, καθεδρικές σχολές, πανεπιστήμια: το δίκτυο των χειρογράφων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3 ΩΡΕΣ	15
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Βλ. ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος της Καθηγήτριας Νικολέττας Γιαντσή στο eclass		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει

- (9) να έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές έννοιες κατασκευής ταυτότητας και προτύπων
- (10) να γνωρίζουν του βασικότερους όρους που διέπουν τη δημιουργία δικτύων μετά τον ύστερο ρωμαϊκό κόσμο και κατά τον ο Μεσαίωνα
- (11) να αντιλαμβάνονται τις τεχνικές διακίνησης της πληροφορίας μέσω συγκεκριμένων δικτύων
- (12) να χειρίζονται με επάρκεια την τυπολογία της δημιουργίας και της διακίνησης της χειρόγραφης πληροφορίας
- (13) να γνωρίζουν τις βασικές αρχές που διέπουν τη διαχείριση των ιστοριογραφικών πηγών
- (14) να εφαρμόζουν τα βασικά εργαλεία κωδικολογίας, παλαιογραφίας και κριτικής του κειμένου που αφορούν τις ιστοριογραφικές πηγές

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Όπως ορίζεται από την Καθηγήτρια Νικολέττα Γιαντσή.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζεται η δημιουργία ενός ευρέως δικτύου αντιγραφείων υπό την επίδραση της *admonitio generalis* του Καρλομάγνου και η αξιοποίηση του υπάρχοντος εκκλησιαστικού δικτύου στη δυτική Ευρώπη για την αντιγραφή των παλαιότερων και τη δημιουργία νέων χειρογράφων.

Διερευνάται το εύρος δυσκολιών που εμφανίζουν από πλευράς φυσικών υλικών (κωδικολογίας), γραφηματικής αναπαράστασης (παλαιογραφίας) και κειμενικής επεξεργασίας (κριτικής του κειμένου και στεμματικών σπουδών) οι ιστοριογραφικές πηγές. Στο πλαίσιο αυτό επιχειρείται η κατά το δυνατόν συνοπτική παρουσίαση των σημαντικότερων προβλημάτων που σχετίζονται με τη διάδοση της πληροφορίας σε σχέση με τη *reconstructio* του εκάστοτε ιστορικού συμβάντος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

2. Πρόσωπο με πρόσωπο.

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στην Εκπαίδευση. 																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="647 293 962 371">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="978 293 1311 371">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="647 371 962 539">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="978 371 1311 539">(όπως ορίζεται από την Καθηγήτρια Νικολέττα Γιαντσή)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 539 962 618">Εκπαιδευτική Επίσκεψη</td> <td data-bbox="978 539 1311 618"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 618 962 714">Συνεργασία με το διδάσκοντα</td> <td data-bbox="978 618 1311 714"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 714 962 810">Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="978 714 1311 810"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 810 962 907">Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη</td> <td data-bbox="978 810 1311 907"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 907 962 985">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="978 907 1311 985"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 985 962 1059">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="978 985 1311 1059"></td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	(όπως ορίζεται από την Καθηγήτρια Νικολέττα Γιαντσή)	Εκπαιδευτική Επίσκεψη		Συνεργασία με το διδάσκοντα		Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας		Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη		Συγγραφή εργασίας		Σύνολο Μαθήματος		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις	(όπως ορίζεται από την Καθηγήτρια Νικολέττα Γιαντσή)																	
Εκπαιδευτική Επίσκεψη																		
Συνεργασία με το διδάσκοντα																		
Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας																		
Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη																		
Συγγραφή εργασίας																		
Σύνολο Μαθήματος																		
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα Αξιολόγησης : Ελληνική. • Μέθοδος Αξιολόγησης : (όπως ορίζεται από την Καθηγήτρια Νικολέττα Γιαντσή) 																	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dionysios Benetos (2017), "From divus Augustus to vicarius Christi: Examples of Self-presentation in a Period of Transition", στο Andreas Gavrielatos (ed.), Self-Presentation and Identity in the Roman World. Cambridge Scholars Publishing: Newcastle upon Tyne, 208-239. 2. Frédéric Duval (2015), Les Mots de l'édition de textes, coll. « Magister. Les manuels de l'École des chartes ». École nationale des chartes: Paris. 3. Raymond Clemens, Timothy Graham (2008), Introduction to Manuscript Studies. Cornell University Press: Ithaca, NY. 4. Erika Kihlman, Denis Searby (eds) (2011-2014), Ars edendi: Lecture series. Stockholm University: Stockholm
---

5. Maria Luisa Agati (2009), *Il libro manoscritto da oriente a occidente: per una codicologia comparata*. L'Erma di Bretschneider: Roma.
6. Armando Petrucci (2001), *La descrizione del manoscritto: Storia, problemi, modelli*. 2a ed. corretta e aggiornata. Carocci: Roma
7. Sarah Keymeulen, Jo Tollebeek , *Henri Pirenne, Historian: A Life in Pictures*, Lipsius-Leuven, 2011.
8. Henri Pirenne , *Medieval Cities: Their Origins and the Revival of Trade*, Princeton 1925,1952.
9. Bryce Lyon, *Henri Pirenne : a biographical and intellectual study*, Ghent 1974.

Η Βρετανία κατά τη βικτωριανή περίοδο

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Βρετανία κατά τη βικτωριανή περίοδο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΤΡΕΙΣ	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (Οι φοιτητές και φοιτήτριες Erasmus έχουν τη δυνατότητα να συντάξουν την γραπτή εργασία στα αγγλικά και να παρουσιάσουν προφορικά επίσης στα αγγλικά τις εργασίες που τους ανατίθενται)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH972/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης*

Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι εκπαιδευόμενοι -ες αναμένεται:

1. Να γνωρίζουν τους άξονες της ιστοριογραφικής συζήτησης για την βικτωριανή Βρετανία
2. Να γνωρίζουν ποια είναι η βασική βιβλιογραφία ή / και δικτυογραφία, και οι κυριότερες βάσεις δεδομένων που αφορούν στην βικτωριανή περίοδο.
3. Να γνωρίζουν την εσωτερική περιοδολόγηση της υπό εξέταση περιόδου, τα κύρια χαρακτηριστικά κάθε υπο-περιόδου, και να έχουν βασικές γνώσεις για τη βιογραφική διαδρομή ορισμένων από τα πρόσωπα που κυριαρχούν στον δημόσιο βίο της εποχής (πολιτικών, διανοητών, λογοτεχνών) στο ιστορικό τους πλαίσιο.
4. Να έχουν κατανοήσει τους λόγους, τις πρακτικές και τους πολιτισμικούς κώδικες διαφορετικών κοινωνικών στρωμάτων της βικτωριανής περιόδου σε συνάρτηση με το φύλο, και την ηλικία.
5. Να έχουν κατανοήσει την κεντρική θέση της βιομηχανικής οικονομίας και του αστικού χώρου στη φυσιογνωμία της βικτωριανής περιόδου.
6. Να εμβαθύνουν στην ιδέα και στο περιεχόμενο της βρετανικότητας όπως αυτή συγκροτείται κατά την υπό εξέταση περίοδο.
7. Να γνωρίζουν τις κύριες κατηγορίες πρωτογενών πηγών, καθώς και συγκεκριμένες κειμενικές πρωτογενείς πηγές της περιόδου στο ιστορικό τους περικείμενο και συγκείμενο.
8. Να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν κειμενικές πρωτογενείς πηγές αλλά και φωτογραφικό υλικό για τη μελέτη συγκεκριμένων ζητημάτων (όπως η ιστορία των βικτωριανών πόλεων, ή η ιστορία της καθημερινής ζωής, ή οι λόγοι περί το φύλο και τις γυναίκες) και με την κατάλληλη μέθοδο.
9. Να μπορούν να συγγράψουν μία βιβλιοκρισία / κριτική παρουσίαση επιστημονικής μελέτης / επιστημονικών μελετών που αφορά -ούν στην περίοδο

10. Να μπορούν να παρουσιάσουν προφορικά, με τρόπο ευσύνοπτο και εύληπτο, και με χρήση power point, ένα θέμα που αφορά στην βικτωριανή περίοδο, κατά το πρότυπο της συμμετοχής σε επιστημονικά εργαστήρια.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

.....

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατά τη λεγόμενη βικτωριανή εποχή, η Βρετανία, κοιτίδα της εκβιομηχάνισης, πατρίδα του πολιτικού και οικονομικού φιλελευθερισμού, καθώς και του κοινοβουλευτισμού, ανερχόμενη και εν συνεχεία κυρίαρχη αποικιακή δύναμη,

υπήρξε κέντρο θεμελιωδών εξελίξεων που άσκησαν σημαντική επιρροή στο σύνολο του ευρωπαϊκού και εξωευρωπαϊκού κόσμου.

Στο σεμινάριο θα εστιάσουμε σε δομές, μετασχηματισμούς και τομές του κοινωνικού, οικονομικού, πολιτικού και πολιτισμικού βίου της βικτωριανής Αγγλίας (1837-1901 περίπου): στην κοινωνική διαστρωμάτωση, στη συγκρότηση των αστικών και εργατικών τάξεων, στην ανάπτυξη και τον χαρακτήρα των αστικών κέντρων (ιδίως του Λονδίνου), στην ανάπτυξη πολιτικών και κοινωνικών κινημάτων, στον πολιτικό και οικονομικό ρόλο των κυρίαρχων στρωμάτων, στα ανδρικά και γυναικεία πρότυπα και στερεότυπα, στις θέσεις, τους ρόλους και τις διαδρομές ανδρών και γυναικών, στο ιδεώδες της αστικής οικογένειας, την κεντρική θέση των παιδιών στο εσωτερικό της, την παιδική εργασία, την αντιμετώπιση της φτώχειας και τη συνακόλουθη δράση φιλανθρωπικών οργανώσεων, στην εργασία, την καθημερινή ζωή, τους πολιτισμικούς κανόνες, τις αντιλήψεις και προσλήψεις της εποχής από τους συγχρόνους της.

Καθόλη τη διάρκεια του σεμιναρίου εξετάζεται το θεωρητικό και μεθοδολογικό ερώτημα: Κατά πόσον ο χαρακτηρισμός «βικτωριανή περίοδος», που χρησιμοποιείται ευρύτατα και αυτονόητα στην επιστημονική βιβλιογραφία, ανταποκρίνεται σε μια ιστορική περίοδο με συγκεκριμένα συνεκτικά, διακριτά χαρακτηριστικά, σε ποια επίπεδα ή πεδία, κατά πόσον και με ποιους τρόπους αποτελεί χρήσιμο εργαλείο ιστορικής ανάλυσης;

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους Φοιτητές /τις Φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Σεμινάρια	39
	Συνεργασία με τη διδάσκουσα	26
	Βιβλιογραφική έρευνα	70
	Μελέτη προπαρασκευαστικών κειμένων	120
	Συγγραφή εργασίας	120
	Σύνολο Μαθήματος	375

<p>(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα Αξιολόγησης : Ελληνική (Αγγλική για φοιτητές και φοιτήτριες Erasmus+) • Μέθοδοι Αξιολόγησης : <ul style="list-style-type: none"> A) Γραπτή Εργασία (40%) B) Συμμετοχή στη συζήτηση κατά το μάθημα (20%) Γ) Παρουσίαση και σχολιασμός επιστημονικών κειμένων ή αποσπασμάτων από πρωτογενείς πηγές (20%). Δ) Προφορική Παρουσίαση της υπό εκπόνηση Γραπτής Εργασίας 20% <p>1) Η παράδοση γραπτής εργασίας και 2) η προφορική παρουσίαση και σχολιασμός επιστημονικών κειμένων, αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την αξιολόγηση των φοιτητών και φοιτητριών.</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:
(με πρόσθετο κριτήριο τη διαθεσιμότητα των έργων στην Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής=ΒΦΣ και ευρύτερα στις βιβλιοθήκες του ΕΚΠΑ)

1. Bourne, Kenneth, *The foreign policy of Victorian England*, Οξφόρδη, Clarendon Press, 1970.
2. Chase, Karen, *The spectacle of intimacy: a public life for the Victorian family*, Πρίνστον, Princeton University Press, 2000 (ΒΦΣ)
3. D'Cruze, Shani, *Crimes of outrage: sex, violence, and Victorian working women*, Λονδίνο, UCL Press, 1998. (ΒΦΣ)
4. Dixon, Thomas, *The invention of altruism: making moral meanings in Victorian Britain*, Οξφόρδη, Oxford University Press, 2011. (ΒΦΣ)
5. Fraser, Derek, *Urban politics in Victorian England: the structure of politics in Victorian cities*, Λονδίνο, Macmillan Press, 1979. (ΒΦΣ)
6. Gilmour, Robin, *The idea of the gentleman in the Victorian novel*, Λονδίνο, George Allen and Unwin, 1981. (ΒΦΣ)
7. Gunn, Simon, *The public culture of the Victorian middle class: ritual and authority and the English industrial city*, Μάντσεστερ, Νέα Υόρκη, Manchester University Press, 2007, (ΒΦΣ)
8. Houghton, Walter, E., *The Victorian Frame of mind, 1830-1870*, Νιου Χέβεν και Λονδίνο, Yale UP, c. 1985. (ΒΦΣ)
9. Kostal, R.W., *A jurisprudence of power: Victorian Empire and the rule of law*, Οξφόρδη, Oxford University Press, 2005.
10. Kidd, Alan, *Gender, civic culture, and consumerism: middle class identity in Britain, 1800-1940*, Μάντσεστερ, Νέα Υόρκη, Manchester University Press, 1999.
11. Lane, Christopher, *The burdens of intimacy: psychoanalysis and Victorian masculinity*, Σικάγο, University of Chicago Press, 1999 (ΒΦΣ)
12. Mangan, J.A., *The games ethic and imperialism: aspects of the diffusion of an ideal*, Λονδίνο, Πόρτλαντ, F. Cass περ. 1998. (ΕΚΠΑ) (Mangan's landmark study of the creation of the "games ethic" in the Victorian and Edwardian public school.)
13. Newsome, David, *The Victorian world picture: perceptions and introspections in an age of change*, Νιου Μπρονσογουικ, Rutgers UP, 1997. (ΒΦΣ)
14. Thompson, F.M.L., *The rise of respectable society: a social history of Victorian Britain, 1830-1900*, Λονδίνο, Fontana Press, 1988. (ΒΦΣ)
15. Young, George Malcolm, *Victorian England: portrait of an age*, Λονδίνο, Oxford UP, 1936. (ΒΦΣ)

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

1. Journal of Victorian Culture
2. Victorian Studies

Εαρινό Εξάμηνο

Αστικές τάξεις και μεσαία στρώματα στη νεότερη και σύγχρονη Ευρώπη

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αστικές τάξεις και μεσαία στρώματα στη νεότερη και σύγχρονη Ευρώπη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	3 ΩΡΕΣ	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (Οι φοιτητές/ήτριες Erasmus έχουν τη δυνατότητα να συντάξουν και να παρουσιάσουν τη γραπτή εργασία τους στα αγγλικά)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH419/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει</p> <p>(15)να έχουν κατανοήσει το σημασιολογικό εύρος των όρων «αστική τάξη», «μεσαία στρώματα».</p> <p>(16)Να γνωρίζουν τις κύριες ιστοριογραφικές τάσεις για το θέμα</p>

- (17) Να γνωρίζουν τους όρους συγκρότησης και αναπαραγωγής των αστικών (μεσαίων) τάξεων στη νεότερη και σύγχρονη Ευρώπη.
- (18) Να διακρίνουν τα στοιχεία συνοχής τους καθώς και διαφοροποίησής τους από άλλες κοινωνικές τάξεις/ομάδες.
- (19) να γνωρίζουν την εσωτερική διαφοροποίηση των αστικών τάξεων στις επιμέρους κατηγορίες γενικά και κατά χώρες.
- (20) Να επικεντρώνουν στις ιδιαιτερότητες της φυσιογνωμίας, της θέσης, της ισχύος-επιδραστικότητας των αστικών τάξεων και μεσαίων στρωμάτων ανά χώρα και περιφέρεια της Ευρώπης.
- (21) Να εντοπίζουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο των αστών στους θεμελιώδεις μετασχηματισμούς της νεωτερικότητας.
- (22) Να γνωρίζουν το ρόλο τους σε αλλά και τις συνέπειες από μείζονα ιστορικά γεγονότα της Νεότερης Ευρωπαϊκής Ιστορίας (πολέμους, επαναστάσεις, κλπ.).
- (23) Να μπορούν να εμβαθύνουν και να αξιοποιούν πρωτογενείς πηγές διαφορετικών κατηγοριών για τη μελέτη τους και τη σύνταξη των εργασιών τους.
- (24) Να αξιοποιήσουν κριτικά τη διαθέσιμη βιβλιογραφία καθώς και πρόσφορες πηγές τη σύνταξη πρωτότυπης σεμιναριακής εργασίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει την πορεία των αστικών τάξεων και γενικότερα των μεσαίων στρωμάτων της Ευρώπης από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα ως τις μέρες μας, δηλαδή από την εποχή της ανόδου και σταδιακής επικράτησής τους ως την περίοδο των νεοφιλελεύθερων προκλήσεων και της υπονόμησης του μεταπολεμικού κοινωνικού μοντέλου. Δίνεται έμφαση στους όρους συγκρότησης, ενίσχυσης ή αποδυνάμωσης, συνοχής και διαφοροποίησης των αστών ανάλογα με την οικονομική, επαγγελματική και κοινωνικο-πολιτική τους θέση ή τις κατά κράτη ή περιοχές ιδιαιτερότητές τους, καθώς και σε σημαντικές τομές της ιστορικής διαδρομής τους (Γαλλική και Βιομηχανική Επανάσταση, επαναστάσεις 1848, Α' και

Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, κατάρρευση «υπαρκτού σοσιαλισμού», κλπ.). Οι αστοί και τα μεσαία στρώματα, ως διαρκώς ανασηματοδοτούμενες ιστορικές κατηγορίες, προσεγγίζονται υπό το πρίσμα των θεμελιωδών μετασχηματισμών της νεωτερικότητας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	3. Πρόσωπο με πρόσωπο.	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές /τις φοιτήτριες. 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <p>Σεμινάρια</p> <p>Συνεργασία με τον διδάσκοντα</p> <p>Βιβλιογραφική έρευνα</p> <p>Μη καθοδηγούμενη μελέτη</p> <p>Συγγραφή εργασίας</p> <p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p> <p>39</p> <p>36</p> <p>80</p> <p>80</p> <p>140</p> <p>375</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης : ελληνική (αγγλική για φοιτητές και φοιτήτριες Erasmus+)</p> <p>Μέθοδοι Αξιολόγησης :</p> <p>Α) Γραπτή εργασία (50%)</p> <p>Β) Συμμετοχή στη συζήτηση κατά το μάθημα και παρουσίαση-σχολιασμός επιστημονικών κειμένων (25%).</p> <p>Δ) Προφορική παρουσίαση της υπό εκπόνηση γραπτής εργασίας 20%</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη ενδεικτική Βιβλιογραφία :

1. Kocka J., «Το ευρωπαϊκό πρότυπο και η γερμανική περίπτωση», στο Αναζητήσεις της νεότερης γερμανόφωνης ιστοριογραφίας, ΕΜΝΕ-ΜΝΗΜΩΝ 2000, σελ. 129-236

2. Mann M., Οι πηγές της κοινωνικής εξουσίας, τόμος Β', εκδ. ΠΟΛΙΣ, Αθήνα 2009
3. Ράπτης Κ., «Αστικές τάξεις και αστικότητα στην Ευρώπη, 1789-1914: Προσανατολισμοί της σύγχρονης ιστοριογραφίας», ΜΝΗΜΩΝ, 20 (1998), 211-243
4. Bottomore T., *Classes in Modern Society*, Λονδίνο 1991
5. Gall L., *Von der ständischen zur bürgerlichen Gesellschaft*, Μόναχο 1993
6. Kocka J., Mitchell A. (επιμ.), *Bourgeois Society in Nineteenth-Century Europe*, Λονδίνο 1992
7. Kocka J. (επιμ.), *Bürgertum im 19. Jahrhundert*, 3 τόμοι, Γκέτινγκεν 1995
8. Perkin H., *The Rise of Professional Society*, Λονδίνο 1989
9. Pilbeam P., *The Middle Classes in Europe 1789-1914. France, Germany, Italy and Russia*, Λονδίνο 1990
10. Therborn G., *European Modernity and Beyond: The Trajectory of European Societies, 1945-2000*, Λονδίνο 1995
11. Vidich A., *The New middle classes*, Λονδίνο 1995

Λατινικές ηγεμονίες στην ανατολική Μεσόγειο. Πολιτική, οργάνωση, οικονομία (12ος -17ος αιώνας)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό 2020-2021		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2025	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λατινικές ηγεμονίες στην ανατολική Μεσόγειο. Πολιτική, οργάνωση, οικονομία (12ος -17ος αιώνας)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις . Παρουσιάσεις άρθρων	3 ΩΡΕΣ	15	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι φοιτητές έχουν την δυνατότητα μελετώντας δυτικές πρωτογενείς πηγές αλλά και τη δευτερογενή βιβλιογραφία να εμβαθύνουν σε θέματα που αφορούν την κατάσταση στη δυτική Ευρώπη και στην ανατολική Μεσόγειο, όπως και τους νέους θεσμούς και τις αλληλεπιδράσεις, προκειμένου να συγκροτήσουν εικόνα της διαμορφωθείσας κατάστασης στον μεσογειακό χώρο την περίοδο των σταυροφοριών.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γενικές Ικανότητες

<p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
--	---

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θέμα του σεμιναρίου είναι η δημιουργία λατινικών ηγεμονιών μετά την Α΄ σταυροφορία στην ανατολική Μεσόγειο μέχρι την οριστική κατάλυσή τους λόγω της επέκτασης των Τούρκων. Έμφαση δίνεται στην πολιτική και τις διπλωματικές σχέσεις με τις άλλες δυνάμεις της εποχής, την οργάνωση (εκκλησιαστική, διοικητική, φεουδαρχική) κατά τα δυτικά πρότυπα των κτήσεων και την συμβίωση με τις τοπικές κοινωνίες, αλλά και τις οικονομικές – εμπορικές σχέσεις. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα μελετώντας δυτικές πρωτογενείς πηγές, αλλά και τη δευτερογενή βιβλιογραφία να εμβαθύνουν σε θέματα που αφορούν την κατάσταση στη Δύση και στην ανατολική Μεσόγειο όπως και τους νέους θεσμούς και τις αλληλεπιδράσεις προκειμένου να συγκροτήσουν εικόνα της διαμορφωθείσας κατάστασης στον μεσογειακό χώρο αυτή την περίοδο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>		
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Σεμινάρια	39
	Συνεργασία με τη διδασκουςα	26
	Βιβλιογραφική έρευνα	70
	Μελέτη προπαρασκευαστικών κειμένων	120
	Συγγραφή εργασίας	120
Σύνολο Μαθήματος	375	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης : ελληνική	

<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Μέθοδος αξιολόγησης: Η συνολική συμμετοχή και η γραπτή εργασία</p>
---	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Abulafia D., *The western Mediterranean Kingdoms, 1200-1500. The struggle for dominion*, Longman 1997.

-Balard M., *La Romanie genoise (XIIe au debut du XVe siècle)*, Genova 1978.

-Bisson T.N., *The medieval crown of Aragon. A short history*, Oxford 1986.

-Bon A., *La Moree franque. Etudes historiques, topographiques et archeologiques sur la principaute de Moree (1204-1430)*, Paris 1969.

-Lock P., *Οι Φράγκοι στο Αιγαίο (1204-1500)*, Αθήνα 1998.

-Μαλτέζου Χρύσα (επιμ.), *Ώψεις της ιστορίας του βενετοκρατούμενου Ελληνισμού. Αρχαιακά τεκμήρια*, Αθήνα 1993.

-Miller W., *Η ιστορία της φραγκοκρατίας εν Ελλάδι (1204-1566)*, ανατ. Ηρόδοτος 2017.

-Ντούρου-Ηλιοπούλου Μαρία, *Το φραγκικό πριγκιπάτο της Αχαιάς (1204-1432). Ιστορία, οργάνωση, κοινωνία*, Θεσσαλονίκη 2005.

-Ντούρου-Ηλιοπούλου Μαρία, *Από τη δυτική Ευρώπη στην ανατολική Μεσόγειο. Οι σταυροφορικές ηγεμονίες στη Ρωμανία (13^{ος}-15^{ος} αι.)*. Πολιτικές και θεσμικές πραγματικότητες, Αθήνα 2012.

-Ντούρου-Ηλιοπούλου Μαρία., *Οι Δυτικοί στη Ρωμανία (13^{ος}-15^{ος} αι.)*. Μια ερευνητική προσέγγιση, Αθήνα 2013.

Ντούρου-Ηλιοπούλου Μαρία, *Φράγκοι και Βενετοί στη Ρωμανία. Αρχαιακά τεκμήρια*, Classica et Varia XVI, Ηρόδοτος, Αθήνα 2016.

Παπαδία – Λάλα Αναστασία, *Ο θεσμός των αστικών κοινοτήτων στον ελληνικό χώρο κατά την περίοδο της βενετοκρατίας (13^{ος}-18^{ος} αι.)*. Μια συνθετική προσέγγιση, Βενετία 2004.

Thiriet Fr., *La Romanie vénitienne au Moyen Age. Le developpement et l'exploitation du domaine colonial vénitien (XII-XVe s.)*. Paris 1975.

Κατεύθυνση: Ιστορία της Τέχνης

Χειμερινό Εξάμηνο

Μιλάνο: ο κόσμος του Leonardo da Vinci

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μιλάνο: ο κόσμος του Leonardo da Vinci		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
σεμιναριακές διαλέξεις εμβάθυνσης στην τάξη	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (μετά από συνεννόηση)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/course_info/index.php?course=ARCH919		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none">
• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει: <ul style="list-style-type: none">
• να κάνουν εκτεταμένη χρήση ψηφιακών μέσων έρευνας (Digital Scholarship)
• να έχουν αναπτύξει κριτική σκέψη και ικανότητα μελέτης σύνθετων θεωρητικών κειμένων

- να διαθέτουν τα γνωσιολογικά εργαλεία που τους επιτρέπουν να αναλύουν έργα τέχνης μέσα από διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις
- να ανατρέχουν σε λογοτεχνικές πηγές και θεωρητικές πραγματείες προκειμένου να ερμηνεύσουν προβλήματα εικονογραφίας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- κριτική και συνδυαστική σκέψη
- δεξιότητες για αυτόνομη και ομαδική εργασία στο χώρο της έρευνας
- πρόσβαση σε επικαιροποιημένες πληροφορίες που επιτρέπουν την προσαρμογή της έρευνας στα πιο πρόσφατα δεδομένα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Επιδίωξη του μαθήματος αυτού είναι να αναδείξει τις πολιτιστικές, κοινωνικές, πολιτικές, ιστορικές (και ιστοριογραφικές) συνιστώσες που επικρατούσαν στο Μιλάνο στα τέλη του 15 και στις αρχές του 16^{ου} αιώνα όταν ο Leonardo da Vinci εγκαθίσταται εκεί. Εξετάζεται η καλλιτεχνική παραγωγή του κατά την πρώτη και δεύτερη περίοδο παραμονής του στην πόλη (1482-99 και 1508-13), ένα από τα σημαντικότερα κέντρα της Βόρειας Ιταλίας. Αναδεικνύεται ότι η καλλιτεχνική του φιλοσοφία αναπτύχθηκε μέσα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο ιδεών που επικρατούσε στο λόγιο περιβάλλον της αυλής του Μιλάνου. Αναλύονται οι ιστορικές συνθήκες που οδήγησαν στην άνοδο του Ludovico Sforza καθώς και οι πολιτικές ανατροπές που προκλήθηκαν από τις Γαλλικές εισβολές στην Ιταλία που έθεσαν τέλος σε μια εποχή σχετικής σταθερότητας και ειρήνης στην ιταλική χερσόνησο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Παραδόσεις θεωρίας, ανάπτυξη μελετών περίπτωσης στην αίθουσα διδασκαλίας</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη. Οι διαλέξεις συνοδεύονται από πλούσιο οπτικό υλικό (PPSX), το οποίο τίθεται στη διάθεση των φοιτητών για διευκόλυνση της μελέτης τους. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Η επικοινωνία με τους σπουδαστές για θέματα του μαθήματος γίνεται τόσο διαζώσης (μετά την ολοκλήρωση της διάλεξης, ώρες υποδοχής) όσο και ηλεκτρονικά (email – skype). Οι φοιτητές καθοδηγούνται να εξοικειωθούν με εργαλεία που μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους (Digital tools), δηλ. τις βάσεις δεδομένων και προτρέπονται να κάνουν χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων που παρέχουν διεθνή ερευνητικά κέντρα και βιβλιοθήκες (Digital Scholarship) για τη διεξαγωγή έρευνας.</p>

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>39</p>
	<p>Συνεργασία με το διδάσκοντα</p>	<p>30</p>
	<p>Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας</p>	<p>76</p>
	<p>Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη</p>	<p>130</p>
	<p>Συγγραφή εργασίας</p>	<p>100</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>375</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα Αξιολόγησης : Ελληνική. <p>Οι φοιτητές του μαθήματος αξιολογούνται στο τέλος του εξαμήνου με βάση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τη συμμετοχή στο μάθημα • Την διενέργεια μικρών project • Προφορική παρουσίαση εργασίας • Γραπτή Εργασία 	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Bambach Carmen (επιμ.), *Leonardo Da Vinci: Master Draftsman*, New Haven 2003.
2. Bambach Carmen, *Leonardo Da Vinci rediscovered*, 4 τ., New Haven 2019.
3. Black Jane, *Absolutism in Renaissance Milan Plenitude of Power under the Visconti and the Sforza, 1329-1535*, Oxford 2010.
4. Charles M. Rosenberg (επιμ.), *The Northern Court Cities of Italy: Milan, Parma, Piacenza, Mantua, Ferrara, Bologna, Urbino, Pesaro and Rimini*, Cambridge 2010.
5. Clark Kenneth, *Leonardo da Vinci*, Harmondsworth 1993.
6. Gamberini, Andrea (επιμ.), *A Companion to Late Medieval and Early Modern Milan: the Distinctive Features of an Italian State*, Leiden 2015.
7. Kemp Martin (επιμ.), *Leonardo on Painting: an Anthology of Writings by Leonardo da Vinci, with a Selection of Documents Relating to his Career as an Artist*, New Haven 2001.
8. Kemp Martin, *Leonardo da Vinci: The Marvellous Works of Nature and Man*, Οξφόρδη 2006.
9. Kwakkelstein Michael, "The limited impact of Leonardo da Vinci's ideas on painting in Sforza Milan, *Artibus et Historiae* 39(2018), 77-98.
10. Marani Pietro C., *Leonardo da Vinci: the Complete Paintings*, Νέα Υόρκη 2003.
11. Radke Gary M. (επιμ.), *Leonardo da Vinci and the Art of Sculpture* (κατ. έκθεσης: Atlanta, High Museum/ Los Angeles, Getty Museum), New Haven, 2009.
12. Richter Irma, (επιμ.), *Notebooks / Leonardo da Vinci*, Οξφόρδη 2008.
13. Rubin Patricia, "Understanding Renaissance Portraiture", στο Christiansen Keith – Weppelmann Stefan (επιμ.), *The Renaissance Portrait. From Donatello to Bellini*, Νέα Υόρκη 2011, σ. 2-25.
14. Steinberg Leo, *Leonardo's Incessant Last Supper*, Νέα Υόρκη 2001.
15. Syson, Luke & Larry Keith (επιμ.), *Leonardo da Vinci: Painter at the Court of Milan*, (κατ. έκθεσης: Λονδίνο, National Gallery), Λονδίνο 2011.

Ζητήματα Εικαστικών Τεχνών στην Ελλάδα σήμερα

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΦ22	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ζητήματα Εικαστικών Τεχνών στην Ελλάδα σήμερα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/ARCH868/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει</p> <p>(25)να έχουν εξοικειωθεί με το πλαίσιο των εικαστικών θεσμών στη σύγχρονη Ελλάδα</p> <p>(26)να γνωρίζουν τους θεσμούς βάσει των οποίων λειτουργούν οι εικαστικές τέχνες στη σύγχρονη Ελλάδα</p> <p>(27)να έχουν εξοικειωθεί με την αγορά έργων τέχνης στην Ελλάδα, την ιστορία της και τα προβλήματα που ενδεχομένως μπορεί να ανακύψουν</p> <p>(28)να ενεργοποιηθούν και να προτείνουν λύσεις των κάθε φορά ζητημάτων σχετικά με τη διακίνηση έργων τέχνης</p> <p>(29)να γνωρίζουν τα σημαντικότερα χρηματοδοτικά εργαλεία για τη στήριξη των εκθεσιακών δράσεων σε μουσεία και σε αίθουσες τέχνης</p> <p>(30)να γνωρίζουν τα σημαντικότερα επικοινωνιακά εργαλεία για την προσέγγιση και επικοινωνία με τους καλλιτέχνες και τους επιμελητές εκθέσεων</p>

<p>(31) να είναι σε θέση να συντάξουν πρόταση έκθεσης</p> <p>(32) να είναι σε θέση να συντάξουν επιμελητικό κείμενο έκθεσης</p> <p>(33) να είναι σε θέση να συντάξουν δελτίο τύπου έκθεσης</p> <p>(34) να είναι σε θέση ξεναγήσουν στην έκθεση.</p>	
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p> <p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	
<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Αυτόνομη εργασία. • Ομαδική εργασία. • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής. • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης. 	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Προσεγγίζονται η αγορά έργων τέχνης στη σύγχρονη Ελλάδα, μέσω εκθέσεων και συλλογών έργων τέχνης. Επιχειρείται βιωματική ανάλυση της μείζονος εκθεσιακής δραστηριότητας, καθώς και η αυτοψία έργων τέχνης που προέρχονται από άγνωστες συλλεκτικές προσπάθειες.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	4. Πρόσωπο με πρόσωπο.	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές. 	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	39
	Εκπαιδευτική Επίσκεψη	11
	Συνεργασία με το διδάσκοντα	30
Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας	75	

	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	120
	Συγγραφή εργασίας	100
	Σύνολο Μαθήματος	375
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γλώσσα Αξιολόγησης : Ελληνική. • Μέθοδος Αξιολόγησης : Γραπτή Εργασία. <p>Οι φοιτητές του μαθήματος αξιολογούνται στο τέλος του εξαμήνου με βάση την ατομική (ή ομαδική) εργασία, όπου έχουν υποβάλλει.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

12. Αρχείο Θηραϊκών Μελετών – Συλλογή Δημήτρη Τσίτουρα (επιμ.), *Το Τοπίο της Σαντορίνης στην Ελληνική Ζωγραφική του 20ού αιώνα*, Αθήνα 2019.
13. Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία της Ελλάδος, *Εθνικό Ιστορικό Μουσείο. Η ιστορία και οι συλλογές του*, Αθήνα 2015.
14. Κανελλοπούλου, Χ. (επιμ.), *Τόποι Αναφοράς. Από τη Συλλογή της Τράπεζας της Ελλάδος*, Αθήνα 2018.
15. Κυριαζή, Ν., *Έλληνες Ζωγράφοι και Χαρακτες, 19ος-20ός αιώνες. Συλλογή Χριστοφόρου*, Λευκωσία 2021.
16. Λάββας, Γ. Π., *Ζητήματα Πολιτιστικής Διαχείρισης*, Αθήνα 2010.
17. Λαμπράκη-Πλάκα, Μ. (επιμ.), *Στα άδυτα της Εθνικής Πινακοθήκης. Άγνωστοι θησαυροί από τις συλλογές της*, Αθήνα 2011.
18. Ματθιόπουλος, Ε. Δ. (επιμ.), *Art History in Greece. Selected Essays*, Athens 2018.
19. Μεντζαφού-Πολύζου, Ό., *Πινακοθήκη Ε. Αβέρωφ / Μέτσοβο*, Αθήνα 2008.
20. Μπόλης, Γ. – Παυλόπουλος Δ., επιμ., *Το Εργαστήριο του Γλύπτη*, Αθήνα 2022.
21. Οράτη, Ε. (επιμ.), *Η Συλλογή της Alpha Bank*, Αθήνα 2005.
22. Παπανικολάου Π. Μ., *Η πολιτιστική πολιτική και οι πολιτιστικοί θεσμοί στην Ελλάδα (19ος-21ος αιώνες). Συμβολή στη μελέτη των θεσμών της Ιστορίας της Τέχνης*, Θεσσαλονίκη 2019.
23. Παπούλιας, Β. Χρ., *Η διαχείριση της πολιτισμικής κληρονομιάς στην Ελλάδα. Σύγχρονες προσεγγίσεις*, Αθήνα 2014, 2018.
24. Παυλόπουλος, Δ. (επιμ.), *Μουσείο Βούρου-Ευταξία (της Πόλεως των Αθηνών). Συλλογή Στάθη*, Αθήνα 1993.
25. Παυλόπουλος, Δ. (επιμ.), *Μουσείο Βούρου-Ευταξία (της Πόλεως των Αθηνών). Οδηγός*, Αθήνα 1994.
26. Παυλόπουλος, Δ., *Οδηγός εκπόνησης εργασίας. Από τη θεωρία στην εφαρμογή. Προπτυχιακή - Μεταπτυχιακή Εργασία, Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Διδακτορική Διατριβή. Συγγραφή – Παρουσίαση – Υποστήριξη*, Αθήνα 2017.

Εαρινό Εξάμηνο

Αποπλάνηση και βία στον κόσμο της Artemisia Gentileschi

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αποπλάνηση και βία στον κόσμο της Artemisia Gentileschi		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
σεμιναριακές διαλέξεις εμβάθυνσης στην τάξη	3	15	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (μετά από συνεννόηση)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/modules/course_info/index.php?course=ARCH919		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κάνουν εκτεταμένη χρήση ψηφιακών μέσων έρευνας (Digital Scholarship) • Να αναπτύξουν την ικανότητα να μελετούν σύνθετα κείμενα και με κριτική σκέψη

- να διαθέτουν τα γνωσιολογικά εργαλεία που τους επιτρέπουν να αναλύουν έργα τέχνης μέσα από διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις
- να ανατρέχουν σε λογοτεχνικές πηγές και θεωρητικές πραγματείες προκειμένου να ερμηνεύσουν προβλήματα εικονογραφίας
- να αντιληφθούν διεπιστημονικές προσεγγίσεις (θεωρητικές και μεθοδολογικές)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>
	<i>.....</i>

- κριτική και συνδυαστική σκέψη
- δεξιότητες για αυτόνομη και ομαδική εργασία στο χώρο της έρευνας
- πολύπλευρες ικανότητες αναζήτησης, ανάλυσης και διασύνδεσης πληροφοριών μέσα από τη χρήση διεθνούς βιβλιογραφίας προσβάσιμης μέσω ψηφιακών βάσεων δεδομένων και νέων τεχνολογιών
- επιστημονικές δεξιότητες που προάγουν τις επαγγελματικές τους προοπτικές

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο σεμινάριο θα διερευνηθούν οι καλλιτεχνικές συνθήκες που επικρατούσαν στη Ρώμη στις αρχές του 17ου αιώνα καθώς και η δημιουργική διαδρομή της πλέον διάσημης γυναίκας ζωγράφου της πρώιμης νεότερης περιόδου, της Artemisia Gentileschi. Οι πρόσφατες μεγάλες εκθέσεις (2021-2022) αφιερωμένες σε αυτήν και το έργο της φανερώνουν το ανανεωμένο ενδιαφέρον επιμελητών και ερευνητών για την πρώτη ίσως γυναίκα που απέκτησε πρόσβαση στην Accademia del Disegno (1616) της Φλωρεντίας. Προσεγγίζονται μέσα από τη σύγχρονη βιβλιογραφία οι σχέσεις της ζωγράφου με άλλους καλλιτέχνες και διακεκριμένους πάτρωνες στα καλλιτεχνικά κέντρα της Ρώμης, της Φλωρεντίας, της Βενετίας, της Νάπολης και του Λονδίνου όπου έζησε και εργάστηκε.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Παραδόσεις θεωρίας, ανάπτυξη μελετών περίπτωσης στην αίθουσα διδασκαλίας</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη. Οι διαλέξεις συνοδεύονται από πλούσιο οπτικό υλικό (PPSX), το οποίο τίθεται στη διάθεση των φοιτητών για διευκόλυνση της μελέτης τους. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class. Η επικοινωνία με τους σπουδαστές για θέματα του μαθήματος γίνεται τόσο διαζώσης (μετά την ολοκλήρωση της διάλεξης, ώρες υποδοχής) όσο και ηλεκτρονικά (email – skype). Οι φοιτητές καθοδηγούνται να εξοικειωθούν με εργαλεία που μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους (Digital tools), δηλ. τις βάσεις δεδομένων και προτρέπονται να κάνουν χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων που παρέχουν διεθνή ερευνητικά κέντρα και βιβλιοθήκες (Digital Scholarship) για τη διεξαγωγή έρευνας.</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="647 792 978 853">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="978 792 1318 853">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="647 853 978 887">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="978 853 1318 887">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 887 978 947">Συνεργασία με το διδάσκοντα</td> <td data-bbox="978 887 1318 947">30</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 947 978 1008">Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="978 947 1318 1008">75</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 1008 978 1068">Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη</td> <td data-bbox="978 1008 1318 1068">130</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 1068 978 1102">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="978 1068 1318 1102">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="647 1102 978 1135">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="978 1102 1318 1135">374</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Συνεργασία με το διδάσκοντα	30	Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας	75	Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	130	Συγγραφή εργασίας	100	Σύνολο Μαθήματος	374
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	39															
Συνεργασία με το διδάσκοντα	30															
Αναζήτηση – έρευνα βιβλιογραφίας	75															
Αυτοτελής μη καθοδηγούμενη μελέτη	130															
Συγγραφή εργασίας	100															
Σύνολο Μαθήματος	374															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>• Γλώσσα Αξιολόγησης : Ελληνική. Από την αρχή του εξαμήνου αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη (eclass) πλήρης περιγραφή του περιεχομένου του μαθήματος, των διδακτέων ανά εβδομάδα ενοτήτων, καθώς και του τρόπου αξιολόγησης των φοιτητών. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται τελικός βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 7. Οι φοιτητές του μαθήματος αξιολογούνται στο τέλος του εξαμήνου με βάση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τη συμμετοχή στο μάθημα • Την διενέργεια μικρών project • Τη προφορική παρουσίαση εργασίας • Τη γραπτή Εργασία 															

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ol style="list-style-type: none"> 1. Barker Sheila (επιμ.), <i>Lives of Artemisia Gentileschi, Artemisia Gentileschi et al.</i>, Λονδίνο 2021. 2. Christiansen Keith – Mann Judith W., <i>Orazio and Artemisia Gentileschi</i>, New Haven / Λονδίνο 2001.
--

3. Christiansen Keith, "Becoming Artemisia: Afterthoughts on the Gentileschi Exhibition", *Metropolitan Museum Journal* 39 (2004), σ. 101-126.
4. Garrard Mary D., *Artemisia Gentileschi and Feminism in Early Modern Europe*, Λονδίνο 2020.
5. Garrard Mary D., *Artemisia Gentileschi around 1622: The Shaping and Reshaping of an Artistic Identity*, Berkeley 2001.
6. Garrard Mary D., *Artemisia Gentileschi: The Image of a Female Hero in Italian Baroque Art*, New Jersey 1989.
7. Straussman-Pflanzer Eve – Tostmann Oliver (επιμ.), *By Her Hand. Artemisia Gentileschi and Women Artists in Italy, 1500-1800*, κατ. έκθεσης (Detroit Institute of Arts / the Wadsworth Atheneum Museum of Art), New Haven / Λονδίνο 2021.
8. Spinosa Nicola – Baldassari, *Francesca Artemisia Gentileschi e il suo tempo*, Μιλάνο 2017.
9. Swoboda Gudrum – Scholten Frits, *Caravaggio Bernini. Early Baroque in Rome*, Veurne 2019.
10. Treves Letizia (επιμ.), *Artemisia*, κατ. έκθεσης (National Gallery), Λονδίνο 2020.
11. Vodret Rossella (επιμ.), *Caravaggio's Rome: 1600-1630*, κατ. Έκθεσης (Ρώμη, Museo di Palazzo Venezia), Μιλάνο / Νέα Υόρκη 2012.
12. Bohn Babette, "Women artists, their patrons, and their publics in early modern Bologna", University Park Pennsylvania 2021.

Κατεύθυνση: και για τις τρεις κατευθύνσεις του ΠΜΣ

Εαρινό Εξάμηνο

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ)

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
		30	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου, Ειδίκευσης γενικών γνώσεων, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> <ul style="list-style-type: none">
• Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
• Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την ολοκλήρωση της ΜΔΕ οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει <ul style="list-style-type: none">
• Να αναπτύξουν την ικανότητα να μελετούν σύνθετα κείμενα και με κριτική σκέψη
• Να αναπτύξουν τα κριτικά και ερευνητικά εργαλεία που απαιτεί η μεθοδολογία της έρευνας

- Να διατυπώνουν θεωρητικά ερωτήματα με σαφήνεια και καθαρότητα, και να αναπτύσσουν θέσεις των οποίων το σκεπτικό στηρίζεται σε λογικές παραδοχές που είναι κατανοητές από ένα εξειδικευμένο και μη εξειδικευμένο κοινό
- Να συνδυάζουν γνώσεις και να χειρίζονται πολύπλοκα ερευνητικά ζητήματα
- Να διατυπώνουν κρίσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν προβληματισμό που αφορά στο θέμα της ΜΔΕ.
- Να χρησιμοποιούν τη γνώση και τις ικανότητες τους για επίλυση θεωρητικών προβλημάτων και ερευνητικών ερωτημάτων που σχετίζονται με το θέμα της ΜΔΕ.
- Να διαθέτουν τις απαραίτητες μεθοδολογικές και ερευνητικές δεξιότητες και επιστημονικές γνώσεις που τους επιτρέπουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεγάλο βαθμό, αυτοδύναμα ή και αυτόνομα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- κριτική και συνδυαστική σκέψη
- δεξιότητες για αυτόνομη και ομαδική εργασία στο χώρο της έρευνας
- πολύπλευρες ικανότητες αναζήτησης, ανάλυσης και διασύνδεσης πληροφοριών μέσα από τη χρήση διεθνούς βιβλιογραφίας προσβάσιμης μέσω ψηφιακών βάσεων δεδομένων και νέων τεχνολογιών
- επιστημονικές δεξιότητες που προάγουν τις επαγγελματικές τους προοπτικές
- παραγωγή νέων ιδεών
- αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων, μεθοδολογικών εργαλείων
- άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- λήψη αποφάσεων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Επικοινωνία επόπτη και φοιτητή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) ή με διαδικτυακές συναντήσεις στην πλατφόρμα webex. Χρήση διαδικτυακών πηγών της Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής Χρήση των ηλεκτρονικών βιβλιοθηκών και βάσεων δεδομένων διαφόρων ερευνητικών ινστιτούτων

	Καθοδήγηση φοιτητών για τα εργαλεία που μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους, όπως βάσεις δεδομένων και προτροπή να κάνουν χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων που παρέχουν διεθνή ερευνητικά κέντρα και βιβλιοθήκες για τη διεξαγωγή έρευνας.	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	200
	Αυτοδύναμη μελέτη και σύνθεση δεδομένων	200
	Συγγραφή επιμέρους κεφαλαίων της ΜΔΕ	300
	Συνεργασία με τον επόπτη και διορθώσεις	50
	Σύνολο Μαθήματος	750
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Η ΜΔΕ υποστηρίζεται δημοσίως ενώπιον τριμελούς εξεταστικής επιτροπής στην οποία συμμετέχει ο/η επόπτης/ρια και άλλα δύο μέλη. Ο βαθμός της ΜΔΕ προκύπτει από τον μέσο όρο της βαθμολόγησης καθενός/μιάς εκ των τριών μελών της επιτροπής.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Προτεινόμενη βιβλιογραφία
2. Συναφή επιστημονικά περιοδικά